

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 27. januarja 1939

Štev. 5.

Beseda našim obrtnikom

Celje, 27. januarja.

Bliža se čas občnih zborov raznih obrtniških združenj, ki imajo svoj sedež v Celju. Imamo združenje gostilničarjev, sedlarjev in tapetarjev, klobučarjev, steklarjev, kovinarjev in kolarjev, krojačev in krojačic, mesarjev in klobasičarjev, čevljarjev, pekov, mizarjev, kovačev in končno skupno združenje obrtnikov.

Kar uvodoma je treba podčrtati, da je pač samo ob sebi umevno, da morajo imeti vsa ta združenja svoj sedež in svoje poslovne prostore v Obrtnem domu v Celju.

Ta dom so si slovenski obrtniki z žilavim delom in po dolgih bojih in naporih priborili, ta dom so slovesno kot svoj obrtni dom otvorili, ta dom je in mora biti vsem slovenskim obrtnikom viden dokaz njihovih stremeljenj, ki se ga morajo okleniti z vso svojo dušo! Ne razumemo onih združenj, ki še danes v dvajsetem letu narodne svobode vedrijo pod tujo streho, ko imajo svojo lastno na razpolago, ko je v Celju dom, ki mora služiti tej svrhi!

V prvi vrsti je naš članek poziv vsem obrtnikom in združenjem: čim prej pod lastno streho!

Obrtniški stan je ozko zvezan z narodnim bojem in narodnim preporodom v mestu Celju in po vsej slovenski zemlji. Iz tega stanu so izšli nešteti nacionalni borci, ki so v najtežjih časih na vročih celjskih tleh ponosno izpovedovali svoje narodno poreklo in stali v prvih vrstah naše mlade slovenske organizacije. Poznali in izpovedovali so le eno, da je obrtniški stan važen, temeljni kamen narodnega gospodarstva. Naše slovensko obrtništvo je imelo najtrdnjšo oporo v narodni zavestnosti meščanstva.

Ko se je pred vojno kot odgovor na brutalno raznarodovanje dvignil naš odpor, ko je uždajana slovenska duša videla, da gospodarsko čvrst in neodvisen trgovec in obrtnik najbolj ovira tuje prodiranje na našo lepo zemljo in preko nje, je širom domovine vzplamtel klic: »Svoji k svojim!« Od ust do ust, od človeka do človeka je šel ta klic kot čudežno zdravilo v času, ko so nam prekovali narodno smrt in ko so bile naše najmočnejše postojanke pod neverjetno silnim pritiskom nasprotnikov.

V tem času boja so naši obrtniki in naši trgovci v Celju in okolici ustanovili nešteto trdnih gospodarskih in nacionalnih edinic v katerih je kot večno živ ogenj tlel ogenj slovenske pripadnosti in slovenske zavesti! Iz teh celic so prihajale cele generacije mladih pomočnikov in mojstrov, ki prevzemajo kot večno nova in živa veriga postojanke svojih učiteljev in prednikov in ustvarjajo nove postojanke, na katerih gradijo trdne temelje svoje bodočnosti. Kljub industrializaciji, ki se vse bolj širi, kljub tovarniškemu izdelkom, ki preplavljajo tržišča, ostaja obrtni, ki se prilagodi novim prilikam, stalno in častno mesto med poštenimi in neodvisnimi poklici.

Saj neodvisnih poklicev vsak narod neobhodno potrebuje! Če velja to za velike narode, koliko bolj velja to za male, mlade narode in države kakor je naša.

Ko vidimo zemljepisno lego našega naroda na križišču dveh svetovnih nazorov, na križišču interesnih sfer velikih sosedov, moramo s posebnim poudarkom pokazati na ogromni državni in nacionalni pomen našega obrtništva.

Imeti moramo obrtniški stan, ki bo strokovno izvrstno usposobljen, ker se bo le taka obrt v času industrializacije in mehanizacije lahko z uspehom uveljavila. Za to strokovno usposobljenost skrbijo naši obrtniki s svojim delom in znanjem ter obrtne šole s svojimi učitelji. Danes je bolj kot kdaj prej treba neumornega dela in truda, da obrtnik lahko uspešno napreduje.

Celje - mesto specialitet

Celje, 27. januarja.

Starodavno mesto Celje, ki je neka-ko geografsko središče Slovenije ter močan industrijski, trgovski in tujsko-prometni center širokega zaledja, je postalo s priključitvijo okoliške občine leta 1935. Veliko Celje z 20.000 prebivalci.

To naše Veliko Celje pa brižno čuva svoj stari srednjeveški značaj. Le pogledimo samo razpadajoče poslopje nekdanje avstrijske sodne palače in zasilen prostor s temnimi vijugastimi hodniki in s stebri podprte, življenjsko nevarne sobe in dvorane, v katerih so sedaj spravljena naša sodišča!

Domačemu in tujskemu prometu služil lesen zasilen most preko Savinje. Izgleda, da bo služil zopet tako dolgo, da se ga bo še enkrat usmilila velika Savinja in da bomo tedaj dobili v naglici zopet zasilen prevoz s čolnom in zopet nov zasilen lesen most. Za sodno palačo in most smo imeli že komisije in kete ter važne seje, o katerih je tisk zmagoslavno poročal. Tudi načrti so že davno izdelani.

Poglavje svoje vrste je celjski telefon. Z njim se vsakodnevno razveseljujejo naši industrije in trgovci ter številni drugi telefonski naročniki. Tudi v tem pogledu smo dobili že izraze polnega razumevanja in zagotovila nujne pomoči, smo pa bili pred nekaj meseci počaščeni in osrečeni z neko izrazitno telefonsko centralo.

Ker stojimo neposredno pred izvedbo modernizacije velike državne ceste od Maribora do Ljubljane, smo prepriča-

Celjska „litoponska afera“

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je v sredo 25. t. m. nadaljevala 13. t. m. prekinjena razprava o tako zvani »litoponski aferi« v Celju. Obtoženci so bivši ravnatelj kemične tovarne in pražarne v Celju g. Evgen Milošević, mestni stavbenik g. Karel Jezernik z Zg. Hudinje pri Celju, industrijec g. Franc Medič iz Ljubljane, g. inž. Mirko Pibernik, poslovođa tv. Medič & Zankl v Ljubljani, in trgovec g. Karel Detela iz Ljubljane.

Najprej so bili zaslišani kot priče policijski agent Josip Ruprecht iz Celja, Jezernikova uradnica Angela Železnikova, praktični tehnik Marijan Matašič iz Domžal in strojni tehnik Viktor Bajc iz Domžal. Sledila so mnenja izvedencev.

Inž. Vojo Knop iz Celja je kot izvedenec podal obširen elaborat, v katerem trdi, da sta litoponski tovarni v Celju in Domžalah osnovani po istih načelih in navodilih, ter izključuje možnost, da bi bila ta sličnost zgolj naključje. Odvetnik dr. Žužek je nato ugotovil, da je inž. Vojo Knop brat dr. ing. Ljubana Knopa, ki je uslužben pri Metalnem akcionarskem društvu v Celju.

Pri ustnem zaslišanju je inž. Vojo

Imeti pa moramo tudi nacionalno zaveden in značajan obrtniški stan, ki bo v letih, ki prihajajo, prevzel vodstvo v svoje roke in bo obrtno organizacijo tudi v bodočnosti zmagovito uveljavil.

Obrtniki so po svojih združenjih, po svojih zbornicah, v katerih so včlanjeni, po svojih glasilih, po svojem šolstvu, zlasti pa po svojem številu, gospodarski moči in gospodarski neodvisnosti važen činitelj. V javnem življenju tvorijo sloj, ki igra v mnogih okoliščinah važno vlogo!

Zato je treba z vsem poudarkom podčrtati, da spadajo v upravo naših združenj le nacionalno zavedni ljudje. V časih stare Avstrije je bilo vprav nemogoče, da bi bil katerikoli zaveden Slovenec izvoljen za člana uprave ali nadzorstva kateregakoli združenja.

In danes?

ni, da bo naš okoliš z mestom Celjem vred tudi prišel na vrsto.

Naše moderno kopališče ob Savinji je pesem bodočnosti, saj tujskoprometno Celje izhaja tudi z razpadajočimi kopališkimi barakami, ki so kar lepe za umazano Savinjo, ki je tudi pridobitev zadnjih let. O radijskih motnjah se v Celju sploh ne pritožujemo več, ker je vsako tako prizadevanje le brezuspešen poskus. Čakamo samo še na odgovor, da naj radio zapremo, če nam ni kaj prav.

V gimnaziji imamo reden dopoldanski in popoldanski pouk, kakor je bilo to nekdanj v »dobrih starih časih«, ko je celjska gimnazija štela 300 dijakov. Danes pa jih ima 1.200. Tudi za novo drugo gimnazijsko poslopje smo imeli že seje in komisijo, da bomo lahko bolj pomirjeno čakali.

Veliko Celje pa ni pridobilo v zadnjih letih samo na številu prebivalstva, marveč se je tudi močno povečalo po površini. Tako sega sedaj naše mesto do vrha Tovsta v višino 838 metrov. Pod vrhom stoji poleg že častitljive Celjske koče že četrto leto moderno zasnovan in nedograjen planinski dom, ki bi naj služil potrebam tujskega prometa in zimskega sporta ter mnogoštevilnim domačim in tujim izletnikom in prijateljem lepe narave. Pa smo tudi imeli ponovne seje o tem, ali bi ne bilo morda umestno, če bi ta planinski dom dogradili in opremili ter izročili svojem namenu. Ni se še zgodilo, pa bomo še sejali in bomo še kdaj tudi to dočakali.

Oj Celje belo in veselo!...

Knop izjavil, da zgolj na podlagi strokovne literature ni mogoče proizvajati litopona. Za to bi bil potreben temeljit študij, združen s poizkusi, ki bi trajali najmanj pol leta.

Vprašanje odvetnika dr. Žužka, ali je inž. Knop pokazal svoje izvedeniško mnenje pred razpravo Metalnemu akcionarskemu društvu, je inž. Knop zanimal. Nato je dr. Žužek ugotovil, da ima dr. Goričan kot zastopnik Metalnega akcionarskega društva prepis tega izvedeniškega mnenja. Inž. Knop je izjavil, da je dal to mnenje na razpolago morda njegov brat, ki je uslužben pri Metalnem akcionarskem društvu. Dr. Goričan je izjavil, da je dobil prepis izvedeniškega mnenja inž. Voja Knopa med preiskavo na sodišču. Odvetnik dr. Ernest Kalan je ugotovil, da obramba med preiskavo ni mogla priti do spisov na sodišču.

Sledilo je izvedeniško mnenje inž. Schmidingerja iz Celja.

Izvedenec univ. prof. dr. ing. Ladislav Guzelj iz Ljubljane je obdelal zadevo predvsem z literarnega stališča. Pri ogledu tovarn litopona v Celju in Domžalah je ugotovil mnogo sličnosti, a tudi več znatnih razlik. Navedel je strokovno literaturo, v kateri so opi-

Obrtniki, preglejte imena članov vaših uprav in odstranite iz njih vse, ki v uprave ne spadajo! Čas je resen in drvi v blazni naglici mimo nas.

Vse se pripravlja in tudi nas obrtnike čas ne sme najti nepripravljene. Brez ozira na politično prepričanje se morajo združiti vsi in pri volitvah, ki se pripravljajo, izvoliti nacionalno zavedne in nacionalno čiste uprave.

Zlasti združenje gostilničarjev, ki igra v tujskem prometu važno vlogo, mora dobiti za predsednika moža, ki bo slovensko mislil in čutil in ki bo po svoji preteklosti porok za uspešen razvoj te organizacije.

Nacionalno čiste uprave naših združenj in vse uprave naših združenj pod našo skupno domačo streho — to bo di naš cilj v tem letu!

sani vsi kemični postopki čiščenja cink-sulfatne raztopine za fabrikacijo litopona in za proizvajanje v svetlobi in temi obstoječega litopona. Pri analizi vzorcev litopona iz tovarne v Celju, iz tovarne v Domžalah in iz tovarn I. G. Farben v Nemčiji je ugotovil v domžalskem vzorcu fosforno kislino, ki je v celjskem in nemškem vzorcu ni bilo. Pri osvetljevanju teh vzorcev z ultravioletnimi žarki je po treh urah ugotovil v domžalskem vzorcu litopona najmanjšo odpornost proti osvetljenju, dočim sta ostala domžalski in nemški vzorec neizpremenjena. Hirschlova metoda kemičnega čiščenja ni v bistvu prav nič novega. Na podlagi strokovne literature lahko pridemo do izdelovanja litopona, pač pa je stvar v tem primeru dolgotrajna. Če pa imamo obenem na razpolago podatke nekoga, ki je sam videl in pregledal kakšno litoponsko tovarno, je ustanovitev nove litoponske tovarne mnogo lažja in hitrejša.

Izvedenec višji svetnik inž. Gulič iz Ljubljane je izjavil, da nudi objavljen razprava dr. Hirschla o litoponu in litoponskih pečeh konkurenci možnost preračunavanja kurilnosti redukcijske peči. Nekatere tovarne v Nemčiji in Italiji imajo modernejšie peči nego je Hirschlova. O kakem posebnem izumu dr. Hirschla tu sploh ne more biti govora. Hirschlove redukcijske peči so stare in delno nepravilno zgrajene. V obeh tovarnah pa je izvedenec ugotovil tudi veliko razlik. Tu ne gre za industrijsko špijonažo, ker ni prevzel tovarnar Medič od Metalnega akcionarskega društva v Celju ničesar bistveno novega glede izdelovanja litopona. Redukcijske in kalcinacijske peči z istim efektom kakor v celjski in domžalski tovarni lahko postavi vsak konstruktor industrijskih peči. Zato dr. Hirschel ni nikak izumitelj, marveč samo konstruktor, ki prejema običajno za konstrukcijo takih peči po 2.500 do 3.000 din.

Sledilo je zaslihanje dr. ing. Hirschla ki je Žid in prejema od približno 20 tovarn v Evropi za svoje litoponske peči večmilijonsko odškodnino na leto. Dr. Hirschel je zopet navajal in hvalil svoje specialitete ter izjavil, da je pripravljen plačati 50.000 din za reveže če mu kdo dokaže, da se samo 1 patent pokojnega izumitelja dr. Steinaua še kje uporablja in plačuje. Ko sta začela izvedenec univ. profesorja dr. Guzelj in inž. Gulič stavljati dr. Hirschlu strokovna vprašanja, se je začel dr. Hirschel v svojih odgovorih izmikati in je postal tudi predrzen, tako da ga je moral predsednik pozvati k redu.

Odvetnika dr. Žužek in dr. Goričan sta stavila sodišču nekaj dokaznih predlogov. Senat se je umaknil k posvetovanju, ki je trajalo od 17.30 do 18. Sodišče je zavrnilo dokazne predloge in je osvojilo samo dokazni predlog dr. Žužka, da predloži dr. Žužek sodišču najnovejšo številko strokovnega lista »Chemiker-Zeitung«, v kateri je važna razprava o litoponu.

Nato so se začeli govoriti zastopnikov obtožbe in zagovornikov. Namestnik državnega tožilca g. Jereb in odvetnik dr. Goričan kot zastopnik Metalnega akcionarskega društva v Celju kot zasebnega udeleženca sta predlagala obsojbo vseh obtožencev v smislu obtožnice. Sledili so tehtni in izčrpnim zagovorom obrambe, ki je predlagala oprostitev vseh obtožencev. Bivšega ravnatelja kemične tovarne v Celju Evgena Miloševića in trgovca Karla Detela iz Ljubljane je zagovarjal odvetnik dr. Ernest Kalan, mestnega stavbenika Karla Jezernika iz Celja odvetnik dr. Pintar, industrijec Franca Mediča iz Ljubljane odvetnik dr. Žužek iz Ljubljane in inž. Mirka Pibernika iz Ljubljane odvetnik dr. Juro Hrašovec. Govori zagovornikov so trajali vsega tri ure.

Ob 22. je predsednik senata dr. Dolničar razglasil, da bo sodba razglašena v soboto 28. t. m. ob 11.30. Zanimivi in poučni razpravi je ves dan prisostvovala velika množica občinstva.

Vsem humanitarnim ustanovam in človekoljubnim društvom v Celju!

Celje, 27. januarja.

Že od meseca decembra preteklega leta pa vse do danes je zanimanje humanitarnih društev in organizacij v državi osredotočeni na pravilnik, ki je izšel v Službenih novinah kraljevine Jugoslavije dne 6. decembra 1938 in ki prav v živo zadeva vse humanitarne ustanove. Pravilnik je bil objavljen v Službenem listu z dne 21. t. m. in je že stopil v veljavo.

O pravilniku samem in njegovih usodnih posledicah za vse naše človekoljubne ustanove je poročalo že večkrat naše dnevno časopisje in prikazovalo neizmerno škodo, ki bi nastala, ako bi se pravilnik začel izvajati. Mirno lahko trdimo, da so s pravilnikom prizadeti socialno najšibkejši sloji in da bi njegovo izvajanje pomenilo pravo katastrofo splošnega kumanitarnega delovanja.

Zato je povsem razumljivo, da so prizadeta društva in organizacije podvele vse potrebne korake, da se na pristojnih mestih prikaže ogromno zlo, ki bi se storilo tem prostovoljnim podpornim ustanovam in ki bi čez noč porušilo vse, kar si v teku let z nesebičnostjo in požrtvovalnostjo zgradile, da

so ob najnujnejših trenutkih lahko pomagale svojemu bližnjemu.

Prizadete ustanove so v vseh večjih krajih države sklicale informativne sestanke, na katerih so njihovi predstavniki tolmačili članom in članicam pravilnik ter jim prikazovali vso resnost in nevarnost, ki jo pravilnik prinaša. Tak informativen sestanek je bil tudi v Ljubljani v nedeljo 15. t. m. Sestanka se je udeležilo članstvo omenjenih ustanov v izredno visokem številu, kar je pač dokaz, da se članstvo zaveda, kaj mu preti, ako bi se začel pravilnik izvajati.

Dobrodelno društvo grafičnega delavstva v Ljubljani je sklenilo, da skliče podoben informativen sestanek tudi v Celju in sicer v nedeljo 29. t. m. ob pol 10. dopoldne v veliko dvorano Narodnega doma. Na sestanku bodo poročali o položaju in ukrepih, ki so se že izvedli, da se pravilnik spremeni, predstavniki človekoljubnih ustanov iz Ljubljane.

V interesu vseh prizadetih dobrodelnih ustanov je, da se sestanka udeleže polnoštevilno po svojem članstvu, ki bo moglo dobiti iz poročil delegatov jasno sliko.

Profesor in njegove učne ure

Profesorji so bili v plači vedno zastavljeni drugemu uradništvu, ki je imelo še kakršnekoli druge pribojške; v enem pa so vzbujali skupno z ostalimi učiteljskim zavistnega drugega uradništva, namreč zaradi svojih počitnic. Pa tudi med letom je precej čedno število šole prostih dni... Pa se profesor nima veseliti prostih dni. Ne samo, da nima denarja, da bi si lahko privoščil kak izlet, ne, tudi sicer zanj prosti dnevi niso res prosti.

Pride nedelja, profesor nadzoruj pri službi božji in si lahko vesel, če nima kak podjeten krožek na zavodu sestanka, da boš stal še tam kot nema priča; nema zato, ker bi pač dijaki bili radi brez šolskega pritiska, priča pa zaradi, ker si ti odgovoren za vsako nepremišljeno ali le samo dvomljivo besedo, ki bi padla iz mladih ust... Da si vedno na razpolago, velja za tebe, dragi profesor, oni paragraf, da se ne smeš oddaljiti niti v službe prostem času od službenega mesta brez višjega dovoljenja, pa čeprav sme to sluga na pošti, kretnik pri železnici in vidiš sodne uradnike hoditi na lov, in so šefi med njimi... In to vse zato, ker ti edini nimaš — uradnih ur.

V delavnik je pa v zadnjih letih kar bujno po šolah, saj so razredi z dopoldanskim in popoldanskim poukom. Blagor tebi, profesor, ki imaš komaj nekaj

nad dvajset ur! Lahko jih boš opravil ko imaš šest dopoldnevo in ravno toliko popoldnevo na razpolago. Če prav računaš, ti prideta po dve uri na pol dneva... in štirikrat morda kar po eno... Mar bi bil vesel, ko se ne boš pregнал... Kako mora pač biti prijetno, ko začneš takole ob osmih zjutraj, absolvirati svojo uro, greš malo na gabelc, skrbno paziš, da ne zamudiš druge svoje ure, nato greš lepo k obedu, po obedu hajdi takoj zopet v šolo za eno uro — po 45 minut! — nato greš na šetnjo, da počakaš teme, ko greš in dokončaš svoj dnevni penzum tam, enkrat proti sedmi na noč...

Blagor tebi, ko ti obstoja ves ljubi dan le v pričakovanju, da ne zamudiš šolskega zvonca, ko paziš na svoj hronometer kakor na punčico svojega očesa, kajti če te ta zapusti, potem si zamudiš svojo uro, in ur je komaj dvajset na teden... Ves ljubi dan stojiš na straži, da te spuste na kateder, kajti nikoli ne veš, če te že ne išče šolski sluga v potu svojega obraza, da greš suplirat nenadoma zadržanega tovariša. Temu se pač ne smeš čuditi, služba je služba in ti imaš svoj maksimum 20 ur. Ti in jaz že veva, da jih je mnogo, mnogo več ves teden od osme zjutraj do sedme zvečer, ko ti je služba kar nepretrgana, pa na papirju ti jih je določenih le dvajset s pristavkom, da

moraš biti sicer vedno na razpolago. Tako nekako je portirju na železnici, ki ščipa karte pri odhodu vlakov, sicer pa mu je dolgčas, a se tolaži, da mu ta ura šteje v službo. Tebi profesor pa se tvoja pripravljenost ne šteje v službo, komaj v penzijo...

Osnovnošolsko učiteljstvo si je znalo zagotoviti vsaj en prost dan, ako ima dopoldanski pouk, pri čemer ima seveda isto število ur, kakor sicer. V takih primerih je učitelj v četrtek popolnoma prost, profesor pa nimaš božjega miru niti pol dneva v tednu, ne za oddih, ne za izprehod, ne za knjigo, ne za študij. Gotovo tudi profesorska služba ni tako zamišljena, a je nastala vsled abnormalnih razmer, ki so sedaj na naših šolah. Kakor pa so te razmere v škodo mladine, v naravnost nepopravljivo škodo za bodočo generacijo, saj so razredi, ki delajo sploh le pri luči v neprezračeni prostorih, tako so v pogubo profesorjev, ki so bili že v prejšnjih, toliko zavdanja vzbujajočih prostih časih tipično nervozni

Borba proti jetiki v Celju

Celje, 27. januarja.

Krajevna protituberkulozna liga v Celju je imela sinoči v prenovljeni sejni dvorani na mestnem poglavarstvu reden letni občni zbor ob lepi udeležbi članstva. Predsednik g. B. Zdolšek se je po pozdravnih besedah zahvalil samarijanom in samarijankam za požrtvovalno in uspešno sodelovanje v lanskem protituberkuloznem tednu, zastopnikom tiska pa za naklonjenost in podporo.

Tajnik g. Šmigovec je m. dr. poročal, da je podelil upravni odbor lige v preteklem letu 55 jetičnim bolnikom mesečne podpore po 50 do 150 din. Liga je prispevala k oskrbovalnim stroškom za dva jetična bolnika, ki sta se zdravila v zdravilišču na Golniku. Na njeno pobudo je priredilo ljudsko vseučilišče v Celju predavanje o poklicni posvetovalnici, katere ustanovitev bi bila tudi v Celju zelo potrebna. Liga je uvedla periodične preiskave vsega prebivalstva v protituberkuloznem dispanzerju. Lani je priredila od 8. do 15. maja protituberkulozni teden, ki je v vsakem pogledu lepo uspel. Tudi lani je liga poslala nekaj slabotnih in jetiki podvrženih otrok na svoje stroške v počitniške kolonije in sicer 13 na Pohorje in 3 na Jadran. Liga se je bavila tudi z raznimi drugimi vprašanji v zvezi s pobijanjem tuberkuloze. Skupščina Protituberkulozne zveze v Ljubljani je sprejela naslednja dva predloga celjske lige:

Kino METROPOL Celje

27. in 28. januarja pevski šlager-film vseh kontinentov

Pesem slave

V glavni vlogi »kralj tenorjev« **Nino Martini**

28. do vključno 2. februarja

V majski noči

Vesela pustolovščina nočnega izleta. Šegavi prizori, šale, smeh. -- V nemškem jeziku.

Marika Röck

Viktor Staal

Ljudje; kako bi bili pod sedanjimi razmerami boljši? Ne samo nervozni, zlovoljni, nedostopni za redno življenje, gluhi za vse obzire, povrhu pa še brez duševne zaposlitve, ko se ne morejo več baviti s svojim študijem, kajti neprestano beganje v šolo in iz šole jim ne da pokoja. Ur je sicer dvajset, duševna utrujenost pa je enaka oni, o kateri poje Zupančič: Od štirih do ene, od štirih do ene, do osmih do treh žareči cveki, cveki v očeh...

Ivo Pečnik (Skomarje):

Boj na rožeškem mostu

Praznovali smo 20-letnico našega narodnega vstajenja, da s tem pokažemo pred vsem svetom veličino tega zgodovinskega dogodka, da smo in hočemo ostati Jugosloveni gospodarji na svoji, z žrtvami posejani jugoslovenski zemlji. Minilo pa je tudi 20 let od one dobe, ko smo po končanem svetovnem klanju slepo verovali v razne lepe obljube, posebno v ono, ki nam je zagotavljala na severu našo najugodnejšo mejo po Wilsonovih načelih samoodločbe narodov. Verujoč v te obljube, smo bili prepričani, da bo na naši severni meji prišla pod Jugoslavijo zadnja slovenska vas. A kmalu se je v resnici pokazalo drugače.

Pokojni general Maister je bil dalekoviden spričo raznih dogodkov in je v zadnjem trenutku rešil, kar se je rešiti dalo, zavedajoč se gesla: Kjer moč, tam pravica! Tudi junaški Malgaj je dobro razumel nastali položaj. Pohitel je iz Celja s peščico vojakov na Koroško v Podjunsko dolino in zasedel tam slovenske kraje. V Rožni dolini je major Lavrič vzdrževal red in branil našo zemljo, a obramba je bila za preobsežno ozemlje prešibka.

Konec novembra 1918 se je v Ljubljani formiral Martinčičev bataljon in pohitel brambovcem na pomoč v oni del Rožne doline, kjer so bile razpostavljene le redke Narodne straže. V začetku meseca decembra smo dali slovo Ljubljani in vlak nas je preko Gorenjske potegnili skozi karavanski predor v sveto slovensko zemljo koroških vojvod.

V meglenem jutru smo neslišno korakali po svežem snegu z železniške postaje Podrožčice v St. Jakob, ki je bila največja slovenska občina v Zgornjem Rožu. Imela je poleg utrakvistične šole tudi slovensko »Narodno šolo« v krasnem poslopju, ki je bilo last slovenskega šolskega društva za Koroško.

Našega prihoda so se zavedni Slovenci zelo razveselili, manj so pa bili z nami zadovoljni narodni odpadniki. Demarkacijska črta je bila začasno reka Drava, preko katere bi bili lahko odšli vsak čas in zasedli Beljak in Celovec, če bi bili razpolagali z zadostnim številom vojaštva. Tako so naše čete vzdrževale red v posameznih krajih, v nočnem času pa so ojačile že tam se nahajajoče Narodne straže na prehodih čez Dravo.

Tako je odšel vsak večer vod z dvema strojnica na stražo k mostu v Rožeku. Trg Rožek leži na levem bregu Drave nedaleč od Vrbskega jezera, dobro uro hoda iz St. Jakoba. Tu je bilo sodišče in davčna uprava, kjer so bili nameščeni le nemški nameščenci, ki so skrbeli za širjenje germanizacije. Poleg teh nameščencev je bilo več nemških obrtnikov in privatnih uslužbencev graščine Lichtenstein, ki jim je bil slovenski življenjski trn v peti. Tako je izgledal trg kot nemški otok sredi slovenske okolice. Po prihodu naših čet v Rožno dolino so nemški in nemško čuteči nameščenci pobegnili preko demarkacijske črte na avstrijsko stran. Tam so uporabili vsa razpoložljiva sredstva za propagando proti Jugoslovenom. Medtem so na nasprotni strani dobro ocenili našo šibkost in takoj osnovali v Beljaku in Celovecu »Volkswehr«, ki naj »osvobodi« koroško deželo z geslom »Koroška — Korošcem!« Ko so z zasedenega ozemlja zbežali tja nekateri vneti simpatizerji Nemcev, smo slutili, da se nekaj na oni strani pripravlja. Dobili smo tudi o tem zanesljiva poročila. Pripravljeni smo bili na vsak boj, čeprav smo bili prešibki, a upali smo tudi na pomoč, ki naj bi prišla iz Ljubljane. Pomoč je sicer prišla, a bilo je že prepozno. Najbrž niso mo-

gli v Ljubljani verjeti poročilom, da je naš položaj ogrožen, in šele dejstva so jih mogla o tem prepričati.

Dne 5. januarja 1919 zgodaj zjutraj so volkswehrovci iz Beljaka vdrli v Ziljsko dolino in zajeli v Podkloštru postavljeno našo četo s poveljnikom Ivanom Prežljem. Po službi božji, ki jo je v podkloštrski cerkvi opravil vojni kurat Rudolf Potočnik, je moral tudi on na pot v ujetništvo. Po teh operacijah so Avstrijci takoj začeli previdno prodirati s svojimi četami od Beljaka po levem bregu Drave proti Rožeku in ob železnici proti železniški postaji pred karavanskim predorom — Podrožčici. Dopoldne istega dne se odpravil na izvid po Zgornjem Rožu domačin nadporočnik Ludvik Primožič, a Avstrijci so ga ujeli blizu vasi Drave. V St. Jakobu smo ostali brez zanesljivih poročil o gibanju sovražnika, le proti večeru smo izvedeli za približno situacijo. Tako je mogel komandant bataljona kapetan Martinčič napraviti načrt obrambe, ki je bila v tem primeru zaradi obsežnega okupiranega ozemlja zelo težka. Ni mu kazalo drugega, kakor da obdrži vse sile zbrane in v skrajnem primeru brani izhod na Koroško, to je karavanski predor. Za to se je odločil v noči od 5. na 6. januarja in razporedil svoje čete v polkrogu ne-

Kino UNION Celje	Od 28. do 31. januarja	Krali apašev
		V glavni vlogi Adolf Wohlbrück
	Od 1. do 4. februarja	prekrasen češki film
	NEDOLŽNOST	Lida Baarova

preiskav 370, tuberkulinskih reakcij 53. Brezplačna zdravila je prejelo 64 bolnikov. Smrtnih primerov vsled jetike, ki so bili dispanzerju znani in prijavljeni, je bilo 13. Na pobudo lige so bili lani uvedeni dvakrat na teden kontrolni pregledi prebivalstva celjskega in laškega sreza. Ti pregledi so bili od junija do septembra, potem pa so bili zaradi premajhnega obiska in zanimanja ukinjeni. Vseh kliničnih pregledov je bilo 991. vseh rentgenoloških pa 246. Med temi je bilo ugotovljenih 14 težje in 61 lažjih primerov tuberkuloze. Poleg tega je bilo še 41 pregledov tuberkuloznih bolnikov zaradi prošnje za podporo pri ligi.

Poročilo blagajnika g. Nardina izkazuje 55.841 din dohodkov (med temi 35.650 din dohodkov protituberkuloznega tedna) in 39.213 din izdatkov (med temi 14.890 din za podporo v živilih in gotovini). Premoženje lige se je povečalo lani za 16.589 din na 109.647 din. Fond za ustanovitev oddelka za tuberkulozo v celjski bolnici znaša 55.930 din. Celjska liga ima 230 rednih, 20 članov pomagačev, 55 podpornih in 17 ustanovnih članov.

Na predlog nadzornega odbora je prejel upravni odbor razrešnico s pohvalo. Po sprejetju proračuna za leto 1939, je bil izvoljen dosedanji upravni in nadzorni odbor. Na novo je bila izvoljena v upravni odbor ga. Š. Hočevarjeva. Odslej bo tudi vsakokratna zaščitna sestra Zdravstvenega doma članica upravnega odbora.

Občni zbor je sklenil, da se vnese v fond za ustanovitev oddelka za tuberkulozo iz lanskega prebitka 10.000 din. Upravni odbor je sprejel pooblastilo da se lahko liga obveže podpirati protituberkulozni dispanzer v Celju finančno, pač pa mora Higijenski zavod pristati na to, da se zaradi te podpore ne bo znižala državna dotacija Zdravstvenemu domu v Celju. Ob zaključku je iznesla ga. E. Kalanova predlog za izvedbo intenzivnejšega nabiranja prispevkov za ustanovitev odelka za tuberkulozo v celjski bolnici.

Oprošten krivega suma

Celje, 27. januarja.

Pred okrožnim sodiščem v Celju se je zagovarjal 20. t. m. posestnik in gostilničar posestnik Štamol iz Velike Pirešice proti obtožbi, da je pred skupščinskimi volitvami delal propagando z namenom ustvariti razpoko, da bi se del kraljevine Jugoslavije izločil in spojil z državo Nemčijo in da bi se spremenila državna ureditev in politični ter socialni red, češ da bo kmalu prišel Hitler, da bomo potem drugače govorili in da bodo bogataši izgubili posestva, nadalje da je tudi ščuval na neslogo med družabnimi sloji s tem, da bi bil zabavljaj na tedanjega ministra dr. Korošca.

Pri razpravi, pri kateri je branil obtoženca odvetnik dr. Ernest Kalan, pa

se je izkazalo, da obtoženec prvih besed sploh ni govoril, ampak da se je večkrat izrazil ravno v nasprotnem smislu. Nadalje je bilo dokazano, da ni žalil ministra Korošca, temveč da je le govoril o nekem drugem gospodu v župniji, ki je Korošec, to je koroški rojak, in je bil zaradi tatvine cerkvene monštrance obsojen na 4 mesece strogega zapora. Pri obtoženci so namreč vlomili neznani storilci. Nevoljen je pripovedoval o tem v svoji gostilni in pristavil, da ni čuda, če ljudje toliko krađejo, ko pa imajo slab vzgled in je tudi v občini neki Korošec, ki je bil zaradi tatvine obsojen.

Ker so priče potrdile ta zagovor, je sodišče izreklo oprostilno razsodbo.

Politika

× Zakaj gre naša moč v nič? Pod naslovom »Zašto naše snage idu u rastur« priobčuje glasilo JRZ »Samouprava« zanimiv članek, ki slika nezdrave politične prilike v naši državi, o katerih pravi, da se mora človek razjokati, če gleda, kako naš nadarjeni narod trati svoje razumne sile v medsebojni borbi. Izgleda, kakor da je bolje, se medsebojno do krvi pobijati, kakor pa da bi živel v dostojnih odnošajih in sodelovali za napredek naroda in države. Dalje piše »Samouprava«, da se pri nas tako divje, pristransko, brez vesti in brez razuma z najbolj prostaškimi žalitvami in klevetami udriha po čestitih in čestokrat najboljših možeh. Ako je temu tako po vsej Jugoslaviji, velja vse to za naše slovenske prilike še v dvojno težki meri. Saj pri nas se ne čuva dostojanstvo človeka, ne spoštuje se pošteno prepričanje drugega. Ostala je samo še surova sila, laž in kleveta, ki ruši vsako moralo in nas vsak dan dela manj odporne in manj sposobne za obrambo naših slovenskih interesov tu doma na naših domačih tleh. Take ugotovitve so vsekakor dragocene, ker izražajo zrelo samospoznanje, ki more voditi k izboljšanju in ozdravljenju prilik.

× Barcelona je padla. Francove čete so po svoji uspešni ofenzivi prodrle v sredo do Barcelone in jo v četrtek popoldne zasedle. Republikanska vlada

Naročila za naše

Laško pivo

se tako množijo, da nam žal ni mogoče v polni meri po-
streči vsem svojim cenjenim odjemalcem in konzumentom,
ker hočemo dobavljati vedno le dovolj uležano pivo. —
Od pomladi dalje bomo mogli ustreči vsem željam, za sedaj
pa prosimo, naj ne bo nikdo ozlovoljen, če ne izvršimo
vseh naročil.

Naša specialiteta

Laško termalno pivo

pride junija v promet

GOSTILNIČARSKA PIVOVARNA D. D.
LAŠKO

proti Rožeku. Bil sem prepričan, da se nam vsem bliža zadnja ura. Vsakovrstni bojni načrti so mi med potjo blodili po glavi. Po svojih izkušnjah v dolgi svetovni vojni sem bil prepričan, da bi sovražnikov napad na most gladko odbil in potolkel vse Avstrijce, če bi imel 30 mož in 2 strojnice. Eden izmed mnogih načrtov je bil tudi tale: Če bi imel dovolj razpoložljivih vojakov, bi napravil zasedo pri brodu, kjer sem pričakoval, da se bodo prepeljale avstrijske patrulje čez Dravo na našo stran. Te bi zajel in od njih zlepa ali zgrda izvedel za načrt napada ali vsaj za dogovorjeno znamenje, na katero bi z one strani udarili čez most. Tako znamenje bi potem dal sam, ko bi prej hitro zabarikadiraj most in razporedil na pripravnih točkah obe strojnice. Ker so tudi potem Avstrijci vdrli čez most s »hura« klici kar v trumah, bi se ta val nenadno znašel pred zapreko — barikado in strojnice bi v nekaj trenutkih opravili smrtno žetev. Ta načrt bi se mi bil gotovo posrečil in mogoče bi bil tudi odločilen za vse nadaljnjie bojne operacije. Kako bi se bil boj naprej razvil, bi bilo težko predvideti. Avstrijci so imeli onstran le malo rezerve, pač pa pripravljenih nekaj topov. Seveda si danes mislim: »Ne veš, zakaj je bilo to dobro!« In še mnogo drugih načr-

in republikanske čete so malo pred prihodom Francovih čet zapustile mesto in se umaknile proti Franciji. Barcelona je proglašena za glavno mesto Francove Španije. Veliki uspeh Francovih čet je izzval po svetu veliko senzacijo.

× O obisku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v Jugoslaviji je bil 22. t. m. izdan naslednji službeni komunikat: Prijateljski obisk italijanskega ministra za zunanje zadeve grofa Ciana pri predsedniku jugoslovenske vlade in ministru za zunanje zadeve dr. Milanu Stojadinoviću je dal možnost za vsestransko izmenjavo naziranj, ki je bila prežeta z največjo prisrčnostjo. Oba državnika sta mogla tudi ob tej priliki ugotoviti z zadovoljstvom popolno funkcioniranje, kakor tudi srečne posledice italijansko-jugoslovenskega pakta z dne 26. marca 1937, ki je eden osnovnih elementov politike obeh držav. Istočasno sta oba državnika razpravljala o položaju v raznih delih Evrope, ki se tičejo Italije in Jugoslavije, ter sta ugotovila skupno voljo, da obe državi nadaljujeta in poglobita svoje sodelovanje v interesu konsolidacije miru in reda v tem delu Evrope s sporazumi z vsemi zainteresiranimi državami, kakor tudi v zvezi z manifestacijami v državah, ki so sosedo Jugoslavije, katere manifestacije so v Jugoslaviji našle ugoden odmev. V to sodelovanje Italija prinaša konstruktivnega duha osi Rim-Berlin. Ob tej priliki sta oba državnika razpravljala tudi o gospodarskih vprašanjih ter sta ugotovila, da se gospodarstvu obeh držav dopolnjujeta in da obstojajo tudi na tem področju velike in široke možnosti, ter sta zato obe vladi sklenili, da bosta v čim tesnejšem stiku delali na novem ustvarjanju.

Domače vesti

— Pomanjkanje kmetijskih šol. V naši državi imamo samo 45 kmetijskih šol. Med temi je 10 gospodinjskih šol. Čistih kmetijskih šol imamo torej 35, a še te niso popolne. Za 12 milijonov kmečkega prebivalstva imamo torej samo 45 kmetijskih šol z gospodinjskimi vred. Posledica je, da se vrača vsako leto okrog 70% kandidatov za vpis v kmetijske šole domov, ker v teh šolah

ni dovolj prostora za vse. Ako tem nerazveseljivim ugotovitvam dodamo še to, da smo imeli do leta 1935, v St. Juriju ob juž. žel. za naše široko celjsko okrožje moderno urejeno deklisno kmetijsko gospodinjstvo šolo, pa smo jo izgubili, je tudi to dejstvo dovolj značilno, kako se pri nas pojmuje potreba kmetijske vzgoje naraščaja našega naroda.

— O neznosnih razmerah v poštni službi ter o zanimivostih iz poštne službe dne 11. decembra in pred 11. decembrom poroča strokovno glasilo »Slovenski poštar« v zadnji številki. Oba zadevna članka sta zelo zanimiva in značilna, a ju žal ne moremo ponatisniti, čeprav bi to prav radi storili.

— Nov senator. Za senatorja je bil imenovan madžarski odvetnik v Petrogradu dr. Imre Varady.

— Učiteljska vest. Na predlog ministra prosvete je bil z ukazom kraljevih namestnikov premeščen po potrebi službe učitelj g. Franjo Hajšek iz Kramarovec v Prekmurju na narodno šolo v St. Juriju ob juž. žel.

Oglas reg. 5 Bz. 31410 dne 24. XII. 1933.

— Naše radijske postaje so le v neznatni meri naše. Te dni je bila v Beogradu skupščina Udruženja jugoslovenskih muzičnih avtorjev. Ob tej priliki je bilo ugotovljeno, da so naše avtorske tantieme menda najnižje na svetu, kljub temu pa izvajajo naše domače radijske postaje samo 20% domače in 80% tuje glasbe. Nezaslišano in sramotno je, da se tako zapostavljajo domači avtorji, kakor da smo tudi v tem pogledu manjvredni hlapci tujine. Ako je bila ugotovitev potrebna v Beogradu, kjer tamkajšnja radijska postaja prinaša še največ dobrega jugoslovenskega sporeda, kaj bi morali zapisati šele mi v obmejni Sloveniji, kjer nas Ljubljana tako svojevrstno hrani in razveseljuje, da človek večkrat dvomi, komu je namenjena ta naša domača radijska postaja. Nedavno smo čitali, da bo s 1. februarjem pojačena radijska postaja v Gradcu, da bo usposobljena za propagandno službo 700.000 Nemcem izven Nemčije v območju graške radijske postaje. Kako so seštevali pri tem računu Nemce pri nas, je stvar zase. Naša naloga pa je, da je radijska postaja v Ljubljani resnično naša po svojem delu in svojih ciljih in da že končno dobi tudi obmejni Maribor svojo relejno postajo, ker se nedostatna ljubljanska postaja v naših obmejnih krajih ne čuje dobro ter nas vedno bolj objemajo in obvladujejo močni severni radijski valovi.

— Ali je kolo luksusa? Za marsikoga je, da se z njim pelje na sprehod ali na prijeten nedeljski izlet. Za revne delavske sloje, nameščence in študente, ki se dnevno vozijo iz okolice v tovarne na delo in v šole, pa je kolo živ-

daleč od železniške postaje Področčice, da zapre Avstrijcem dohod do predora.

Pri Področčici so se razvijale ljute borbe za vsak kosček zemlje. Zaradi malega števila brambovcv se je moral zasedbeni polkrog zožiti tik do vhoda v predor, kjer so Martinčičeve čete krepko odbijale vse napade in obdržale postojanke v najtežjih okoliščinah vse do meseca maja, ko se je začela dobro uspešna ofenziva proti Celovcu. K boju pred predorom je prispela pomoč iz Ljubljane, a bilo je že prepozno.

Pod večer istega dne sem dobil od komandanta povelje, da odidem s stražo na most v Rožek. Določil mi je samo 3 vojake, dočim je šlo druge večere z menoj 30 mož z 2 strojnicama. Na prošnjo, da mi dovoli več vojakov za uspešno obrambo mostu in pa izvedbo mojega načrta v primeru napada čez most, mi je dejal: »Največ tri, vse druge moram imeti zbrane za karavanško luknjo!« Na mojo pripombo, da bo ta moja obramba brez pomena, ker nas bodo z lahkoto potolkli, mi je zaukazal: »Srbine tužni! (Tako so me klicali, a še danes ne vem, zakaj.) Pojdi na most, ki ga morate stražiti do zadnjega!« »Povelje je povelje« sem si dejal in sem se poslovil. V mraku sem stopal dobro oborožen s svojimi 3 vojaki po razmežčanem južnem snegu po cesti

tov smo med potjo obravnavali, a povsod le ena zapreka: »Premalo nas je!« Po končanem boju pa mi je bilo kar hudo, da nisem mogel izvesti svojega načrta, ki bi bil uspel zaradi ne-
previdnosti nasprotnikov.

S takšnimi načrti nam je čas do Rožeka hitro potekal. V živahni pogovor so posegali vsi trije, le kaplar, doma nekje iz Bele Krajine, je bil bolj molčeč, kakor bi bil slutil, da ga kmalu ne bo več med živimi. Prijazni mladi dečko je potem čez nekaj ur padel zadet od avstrijske kroglice in žrtvoval prvi svoje življenje domovini.

Tik pred Rožekom nam je prihitel nasproti neki civilist in nam sporočil, da Avstrijci prodirajo ob Dravi in bodo v teku noči dosegli Rožek. Moža smo hitro napotili v St. Jakob h komandantu, da temu pove vse, kar mu je znana.

Mi smo most zastražili kakor običajno ter patruljirali po bližnjih krajih in pazili na vsako sumljivo stvar. Vsak čas smo pričakovali boja. In res! Ob eni zjutraj na Treh kraljev dan je počila raketa (znamenje za čakajoče volkswehrovce onstran Drave), ki jo je izstrelila avstrijska patrulja. Ta patrulja se je prepeljala na brodu čez Dravo in nam prišla za hrbet. V istem trenutku so padli strelji skozi okno v

sobo, kjer je imela zavetje vsakokratna straža, in ročne bombe so prekinjale nočno tihoto in trgale okenske križe. Po odmevu prvega strela sem pograbil poleg sebe naslonjeno karabinko z nasajenim nožem, zakričal: »Fantje ven!« in se pognal v temi do sprednjih vežnih vrat. Od tod sem zagnal med Avstrijce ročno bombo in jo odkuril pri zadnjih vratih na prosto. Izza vogala sem oddal nekaj strelcev v smer, kjer so morali biti po mojem mnenju Avstrijci. Videč, da istočasno drvi truma nasprotnikov čez most, mi ni preostajalo drugega, kakor da se hitro umaknem, ker bi bil boj s tolikšno premočjo brezupen. Vse to se je odigralo z bliskovito naglico. S svojim begom sem imel namen doseči našo komando v St. Jakobu in ji točno sporočiti nastali položaj.

Sreča mi ni bila mila. Jedva sem storil dobrih 50 korakov, že sta me ustavila avstrijski oficir in podoficir. Odvzela sta mi puško in me vprašala, kje so ostali. V naglici sem pokazal na šolsko poslopje in jima dejal: »Die Schule ist doch voll.« (Šola je vendar polna). To jima je zmešalo glavo. Začela sta vpiti in klicati bližajočim se svojim četam: »Juriš na šolo!« To zmedo sem trenutno izkoristil in jo v temi ucvrl naglih korakov za cerkvijo in sodnijo

ljenska potreba. V nekaterih delih države je kolo še res taka redkost, da bi ga mogli skoraj uvrstiti med luksuzne predmete. V dravski banovini presega število koles visoko 100.000. Poleg take se je kolo pri nas obdavčeno še s pristojbino za vzdrževanje lepih cest. Reven delavec in študent plačata od kolesa sedaj 21 din. Bogatašu je to bagatela, za siromaka pa ne!

— **Vojni invalidi**, ki so aktivni državni nameščenci (ne dnevnikaarji), se pozivajo, da nemudoma predložijo vsa svoja izvršljiva rešenja po invalidskem zakonu iz leta 1929. pristojnim krajevnim odborom Udruženja vojnih invalidov, ti pa naj jih do 5. februarja pošljejo Oblastnemu odboru v Ljubljani zaradi prevedbe na invalidske prejemke od 1. aprila t. l. naprej v smislu nove invalidske uredbe. — Oblastni odbor UVI v Ljubljani.

— **Obiskovalcem kina!** Dravska finančna direkcija je izdala s št. 1469-V z dne 13. I. 1939 odlok, ki se glasi: »Kinoobiskovalci dravske banovine se opozarjajo, da morajo pri posetu kinematografskih predstav zasesti svoja mesta točno po označbi na vstopnicah, sicer se krši finančni zakon ter se mora ob vsaki ugotovitvi takega postopka predpisati kazen. Dravska finančna direkcija.« — Združenje kinematografskih podjetnikov dravske banovine vljudno opozarja cenj. obiskovalce kina, da ta odlok upoštevajo.

— **Dunajska vremenska napoved** za soboto 28. t. m.: Padavine bodo ponehale, temperatura se bo le malo izpremenila, polagoma se bo zjasnilo.

Celje in okolica

c **Ljudsko vseučilišče**. V ponedeljek 30. t. m. bo predaval g. prof. dr. Pavel Strmšek o »Solskih uspehih in neuspehih.« Opozarjamo na to aktualno predavanje zlasti starše in vzgojitelje.

c **Celjsko kulturno društvo**. Banska uprava je sedaj odobrila pravila, kakor jih je predložil pripravljalni odbor, izvoljen na likvidacijski seji Celjskega kulturnega tedna. S tem pa je že tudi določeno, da ni bil lanski CKT samo enkratna ustanova, marveč se bodo slične prireditve ponavljale, saj so iste moči, ki so sodelovale pri lanskem prireditvi, hotele ostati organizirane v kulturnem društvu. Poleg dosedanjih delavcev pa so vabljeni tudi vsi oni, ki še doslej niso bili pri CKT, da vstopijo v Celjsko kulturno društvo in posvetijo kulturnemu napredku Celja svoje moči. Poleg rednih članov bo imelo društvo tudi podporne, ki poklonijo društvu 1000 din podpore. Društvo bo vodil poslovni odbor, čigar člani bodo tudi načelniki posameznih odsekov, ki se tvorijo po posebnih panogah kulturnega udejstvovanja. Za izredne prilike pa se izvoli častni odbor, da bodo uživale društvene prireditve potrebno zaščito, hkrati pa tudi neko višino, ki bo društva

dostojna. Ker ni sedaj nobene ovire več, da prične društvo delovati, sklicuje pripravljalni odbor za torek 31. t. m. ob 20. v sejno dvorano na mestnem poglavarstvu ustanovni občni zbor ter prosi vse kulturne delavce iz Celja in celjske okolice, da se ga udeležijo.

c **Svetosavska proslava**. Danes, na dan sv. Save, je bila ob 9. dopoldne služba božja v pravoslavni cerkvi. Po službi božji je krenila procesija iz cerkve v telovadnico I. drž. narodne šole. Tam je bila šolska proslava sv. Save z blagoslovljenjem vode, rezanjem kolača, govorom prote, deklamacijami in petjem.

Vsaakega čaka presenečenje na III. CELJSKEM KARNEVALU 11. februarja v Narodnem domu

c **Pobeljena pantra**. Sejno dvorano na mestnem poglavarstvu so v zadnjih dneh preslikali in preplekali ter preuredili razsvetljavo. Na stropu dvorane sta bila dva štajerska pantra v zeleni in rdeči barvi. Ta dva pantra so sedaj previdno pokrili z belo barvo. Upamo, da zaradi tega ne bo iz občinstva kakih pritožb.

c **Sestanek staršev gojencev Glasbene Matice** v Celju, ki je bil v četrtek v prostorih Glasbene Matice, je bil dobro obiskan. Zlasti matere gojencev so se ga udeležile v lepem številu. Nagovoru g. prof. Finka kot zastopnika odbora je sledilo zanimivo predavanje g. ravnatelja Karla Sancina »O stanju današnje glasbene vzgoje in njenih vplivih na splošno glasbeno življenje pri nas«. Ob zaključku je bila volitev zastopnika staršev v odbor. Izvoljen je bil dosednji zastopnik staršev g. Ciro Sadar.

c **Znani karikaturist Kondor razstavlja** v Celjskem domu. Znani mednarodni karikaturist Ladislav Kondor, prekmurski rojak, je otvoril v sredo razstavo svojih karikatur v mali dvorani Celjskega doma. Razstava je zelo bogata, pestra in zanimiva. Kondor razstavlja tudi mnogo karikatur raznih državnikov, oblastnikov, filmskih igralcev in igralcev. Te karikature je izdelal na svojih potovanjih po raznih evropskih državah ter po Afriki in Ameriki. Razstava, ki je prva te vrste v Celju, bo do vštetega četrтка 2. februarja odprta vsak dan od 9. do 19.30. Občinstvu toplo priporočamo, da si ogleda razstavo.

c **Gasilska četa** v Celju je imela v soboto zvečer svoj 68. redni letni občni zbor. Predsednik g. Dobovičnik je pozdravil zastopnike občine, starešino celjske gasilske župe, zastopnika vojaške oblasti kapetana g. Toša in zastopnike tiska ter orisal glavna načela in naloge gasilstva. Iz poročila tajnika g. Korena posnemamo, da ima četa 62 članov. Lani je sodelovala četa pri gašenju 15 požarov in sicer 5 v mestu in 10 v drugih krajih. Če bi ne bila četa

nastopila, bi znašala škoda zaradi omenjenih požarov okrog 5.455.000 din. Četa je priredila 8 strokovnih predavanj o gasilski tehniki, 14 praktičnih vaj in 6 tovariških sestankov. Reševalni oddelk je izvršil lani 532 voženj. Oba reševalna avtomobila sta prevozila 6729 km ter prepeljala 521 bolnikov in ponesrečencev. V ambulanci je prejelo prvo pomoč 67 oseb. Proračun za novo poslovno leto predvideva 109.227 din dohodkov in 126.571 din izdatkov. Primanjkljaj znaša torej 17.343 din. Po poročilih ostalih funkcionarjev in poročilu starešine celjske gasilske župe o savezni skupščini so bile dopolnilne volitve v odbor.

c **Koncert zbora kromatičnih harmonik**, ki so ga priredili dijaki iz Celja in Ptuj v nedeljo popoldne v celjskem gledališču, je bil zelo dobro obiskan. Zbor kromatičnih harmonik, v katerem je bilo 5 Celjanov in 8 Ptujčanov, je izvajal narodne pesmi ter klasične in moderne skladbe. Zbor vodi g. Ciril Rakuša. Harmonikarji in harmonikarice se vadijo šele 7 do 21 mesecev. Uspeh je prav presenetljiv. Zboru sicer še manjka dinamičnost in prožnost, igra pa že precizno in učinkovito. Kot solisti so se krepko uveljavili s težjimi skladbami Sonja Rakuševa, brata Zvonko in Darko Koželj ter Herman Antolič iz Celja, v tercetu, ki ga je spremljal g. Rakuša, pa Srečko Berlič, Nadan Sevnik in Maks Weissenstein iz Ptuj. Občinstvo je prirejalo harmonikarjem in njihovu učitelju in vodji g. Rakuši prisrčne aplavze. Svojevrstni koncert, kakršnega v Celju še ni bilo, je dosegel velik uspeh.

c **Ljubljanska drama** je uprizorila v torek v celjskem gledališču Niewiarowiczewo duhovito in efektno komedijo »Hollywood« v temeljiti režiji g. Bratka Krefta. Prototip zmehaniziranega zastopnika trgovske Amerike Tompsona je podal g. Ciril Debevec izredno močno in živo. Kot igralski in ljubavni par sta se v vlogah Mary in Jacka odlično uveljavila ga. Mira Danilova in g. Jan. Dovršena je bila tudi kreacija g. Kralja v vlogi bivšega zvezdnika Maca Nielsa. Gledališče je bilo docela zasedeno. Igra je doživela velik uspeh.

c **Bolničarski tečaj sreskega odbora** društva Rdečega križa v Celju je bil zaključen preteklo nedeljo z javnimi izpiti, ki so obsegali vprašanja iz anatomije, nege bolnikov in prve pomoči. V tečaju so predavali zdravniki gg. dr. Fischer, dr. Kozin, dr. Pintarič in dr. Podpečan. Izpit je napravilo z odličnim uspehom 25 obiskovalcev tečaja. Ob sklepu izpita je predsednik sreskega odbora Rdečega križa g. dr. Juro Hrašovec izrekel odborovo zadovoljstvo nad krasnimi uspehi, ki so pokazali, da so tečajniki z ljubeznijo in vztrajnostjo posekali predavanja. Zahvalil se je predavateljem, ki so požrtovalno vodili tečaj in s svojimi temeljitimi predavanji zbudili zanimanje za učne

predmete, dalje upravi javne bolnice, kjer so bile praktične vaje, in upravi Zdravstvenega doma za uporabo predavalnice. Z željo, da bi novi bolničarji pridobljeno znanje uspešno uporabljali v smislu človekoljubja v korist Rdečega križa, je predsednik zaključil zelo lepo uspešni bolničarski tečaj.

c **Iz starokatoliške cerkve**. V nedeljo 29. t. m. bo služba božja ob 9., ravnotako na Svečnico 2. februarja. Pred mašo blagoslovitev sveč.

c **Dve leti robije za odpravo telesnega plodu**. Lani je bila na okrožnem sodišču v Celju razprava proti Neži Stiplovškovi in Antonu Zeharju od Sv. Jakoba pri St. Juriju ob juž. žel. ter proti 46-letni Mariji Ramšakovi iz Zavodne pri Celju. Stiplovškova in Zehar sta bila obsojena vsak na 3 mesece zapor, Ramšakova pa je bila zaradi pomanjkanja dokazov oproščena. Državno tožilstvo je vložilo zaradi oprostitev Ramšakove revizijo in priziv. Stol sedmice je sedaj odredil ponovno razpravo proti Ramšakovi. Te dni je bila Ramšakova, ki je že 24-krat predkaznovana, od tega petkrat zaradi odprave telesnega plodu, zaradi gori omenjene odprave telesnega plodu obsojena na 2 leti robije in na izgubo častnih pravic za dobo treh let.

c **Tatvina v trgovini »Tivar pred sodiščem**. V ponedeljek je bila na okrožnem sodišču v Celju razprava proti 19-letnemu trgovskemu pomočniku Ivanu Končanu iz Celja in še 13 obtožencem. Končan je obtožen, da je lani ukradel svojemu službodajalcu Karlu Vrečiču, lastniku trgovine »Tivar« v Celju, raznega manufakturnega blaga v vrednosti 57.350 din in ga razpečeval. Dva obtoženca sta obtožena zaradi hazardiranja, ostali pa zaradi prodaje odnosno nakupa ukradenega blaga. Razprava se bo nadaljevala v ponedeljek 30. t. m. zjutraj.

Princ Karneval
bo pripeljal
se v naše lepo Celje...
Kdor si želi,
da mal' znori,
mu spolni srčne želje,
če pride spet,
ko lansko let'
na rajanje, veselje,
ki pustna ga
sobota dá
na princovo povelje!

c **Redni prvenstveni šahovski turnir** Celjskega šahovskega kluba se bo pričel drevi ob osmih v klubski sobi hotela »Evrope«.

c **I. ples oblačilnih delavcev** bo v soboto 4. februarja ob 20.30 v mali dvorani Celjskega doma. Igral bo Jonny jazz. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim krojaškim pomočnikom.

c **Vlomilec v gostilni**. V noči na četrtek je vlomil neznani storilec v Belajev gostilno na Polulah ter odnesel iz kuhinje, točilnice in gostilniške sobe v pritličju okrog 400 din gotovine, obleko in hubertus plašč g. Belaja ter večjo množino cigaret, cigar, tobaka, prekajenih klobas in mesa. Vsa škoda znaša nad 3.000 din.

c **Žetev smrti**. Na Dečkovem trgu 3 je umrla v soboto gostilničarka in posestnica ga. Anica Čulkova, roj. Grafo-nerjeva, soproga kolarskega mojstra g. Filipa Čulka. Na Ostrožnem je umrla v nedeljo 51-letna posestnica Marija Knezova. Na Babnem je umrla v ponedeljek 66-letna preužitkarica Terezija Turnškova. V Kovinarski ulici 6 v Gaberju je umrla v četrtek 73-letna zabebnica Ana Fijavževa. V celjski bolnici so umrli: v soboto 54-letni mizar-ski mojster Alojz Ornig iz Celja, brat sedlarskega mojstra g. Orniga v Celju, v nedeljo 28-letni posestnikov sin Marko Jug s Pečja pri Blanci, v ponedeljek 28-letni mesarski mojster Franc Kreča iz Celja in triletni sinček mizar-skega pomočnika Edgar Wiegele iz Gaberja, v torek 70-letni dninar Jakob Novak z Babne reke pri Šmarju, v sredo pa 87-letna dninarica Elizabeta Grmova iz Gabrovelj pri Konjicah. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c **Delovni trg**. Pri celjski borzi dela je bilo 20 t. m. v evidenci že 1052 brezposelnih (908 moških in 144 žensk) nasproti 1016 (879 moškim in 137 ženskam) dne 10. t. m.

ter se pognal preko zasneženega polja. Zdelo se mi je, da kar po zraku letim in sam zlodej me ne bi bil dohajal.

Srečno sem skočil čez nekaj plot na zgornjem delu trga in dosegel cesto, po kateri smo prišli iz St. Jakoba. Žal mi je bilo za puško, ki sta mi jo bila Avstrijca vzela, a zanesel sem se na svojo zvesto spremljevalko — vojaško pištolo in na ročne bombe, ki sem jih imel v žepih kratkega vojaškega kožuha. Prisluhnil sem kakor bežeč zajec, ko ga gonijo psi, in takoj odhitel proti St. Jakobu. Naredil sem dobrih 100 korakov, ko se je izza zidu nenadno oglašil v nemščini klic: »Stoj!« »Šment, fant, zopet si v zanki!« sem si mislil. K meni so pristopili trije avstrijski vojaki in me odvedli za zid Lichtensteinevega zverinjaka. Misel, da se zopet osvobodim, mi je narekovala sklep: Vse tri s pištolo položiti na tla in zopet zbežati! Zaman! Izza zidu so se prikazali še 4 vojaki in na 7 nasprotnikov tvegati 7 nabojev v pištoli, ni bilo več časa, ker so me takoj začeli izpraševati, seveda v nemščini, kje je komandant. Njihovega jezika nisem hotel razumeti, dokler ni eden izmed njih ponovil vprašanja v slovenščini: »To sem pa jaz!« sem jim nervozno odgovoril. »A, Ti si oni črni poročnik!« so kar glasno vzklikali. (Pod tem nazivom sem bil znan tu in onstran Drave.)

Prijeli so me pod pazduhi in me preiskali. Odvzeli so mi puškine nabojne, ročne bombe in končno mojo ljubljensko-pištolo ter se pomenkovali v nemščini, da sem oborožen kakor komita. Težko sem se ločil od pištole, teže nego se fant loči od ljubljene dekleta. Brez moči sem stal med njimi... Sree mi je nemirno utripalo, lasje so se mi ježili od gneva, da sem postal ujetnik. »Nič več ne bom mogel koristiti domovini, Bog ve kam me bodo odpeljali in za koliko časa. Zdelo se mi je, da sem strahopetec, ki ne zasluži drugega kakor kroglo v glavo, da nisem vreden vojaka-borca za domovino! Takšne misli so se premetavale po mojih možganih, a vse zaman, na rešitev ni bilo misliti! Vdal sem se usodi. Odpeljali so me nazaj k mostu, kjer sedaj niso stale več naše straže...

Privedli so me v sobo za stražo pri mostu, kjer se mi je nudil grozoten prizor. Oni kaplar Belokranjec je ravnokar izdihnil — krogla ga je bila zadela v junaške prsi. Spomnil sem se na njegove zle slutnje pred dobrimi osmimi urami. Sedaj je ležal tu negiben daleč od svoje rodne zemlje, daleč od svojcev, v sobi, zakajeni od smodnika. Tudi član Narodne straže, doma tam iz solnčne Vipave je našel tu junaško smrt — prsi mu je raztrgala ročna bomba. Pribežal je bil s svoje rodne zemlje pred novimi gospodarji in tu je

pomagal graditi naš novi jugoslovenski dom, a usoda mu ni dovolila, da bi bil užival našo svobodo. Odšel je za mnogimi našimi borci za svobodo tja, kjer ni trpljenja, kjer vladata resnica in pravica!

Plaho sem se ozrl po temačni sobi. Vse razbito, vse krvavo. Ozračje, napolnjeno s smodnikom, mi je še bolj pritisnilo na obupano dušo, ki si je želela prostosti — svobode! Odvedli so me dalje. Zunaj je nastajala megla, ki je zavijala bojno pozorišče v svoj plašč. Solze so mi privrele na oči, ko sem moral v spremstvu čez most. Ozrl sem se nazaj na kraj, ki bi ga moral čuvati in braniti. Želel sem si biti med onima žrtvama borbe in se rešiti sramotnega in ponižanega ujetništva.

Drava je šumela, njeni valovi so butali ob lesene mostne podpornike in moja težka stopinja je gazila na mostu razmeščani sneg na poti v ujetništvo. »Zbogom, domovina, nisem vreden, da sem tvoj sin!«

To so spomini, ki jih obujam vsako leto v januarju, letos pa še tembolj ker živim sedaj v samoti na pohorskih hribih, daleč in ločen od svoje družine, sorodnikov in prijateljev. Spominjam se ob tej priliki vseh tedanjih svojih vojnih tovarišev, ki morda ob 20-letnici tudi obujajo enake spomine, samo marsikdo v boljšem razpoloženju nego jaz. Padlim borecem večna slava!

c Celjsko Slovensko obrtno društvo bo priredilo 1. februarja ob 20.30 v vseh prostorih Narodnega doma v Celju svoj tradicionalni **XXI. obrtniški ples**. Na plesu bo igral pomnoženi in zelo priljubljeni Jonny jazz, plesni odbor bo pa v obilni meri skrbel za dobro pijačo in jedajo. Vsi, ki ljubijo ples, neprisljano zabavo in solidno postrežbo, bodo prišli na svoj račun.

c Sokolsko društvo Celje I bo priredilo v soboto 4. februarja ob 20. v Sokolskem domu v Gaberju **I. maškarado** z nagradnim tekmovanjem mask. Darila so razstavljena v izloži tv. Stermecki. Na maškaradi bo igral priznan jazz. Vabljeni vsi pripadniki in prijatelji Sokola!

c Svetosavska beseda se bo pričela v soboto 4. februarja ob 20.30 v Narodnem domu. Dvorana bo toplo zakurjena. Igral bo jazz-band »Odeon«. Vabilo se smatra kot vstopnica. Oblačilo poljubno. Cenj. dame naj se blagovolijo udeležiti prireditve po možnosti v narodni noši kateregakoli slovanskega naroda. Vstopnina: prostovoljni prispevki. Plesni red se bo dobil pri vhodu. Cenj. meščanstvo je vabljeno k udeležbi.

KINO DOM CELJE

Od 27. do 29. t. m.: »Za slavo in ljubezen«

Dne 30. in 31. t. m.: »Poslednji gangster«

Od 1. do 4. II.: »Ljubezen v džungli«

c Na Golteh je dobra smuka. Poročilo iz Mozirske koč pravi, da je na staro snežno podlago zapadlo 50 cm suhega snega. Jutranja temperatura znaša 5 stopinj pod ničlo. Vreme je dokaj lepo in mirno, deloma solnčno. Ogromne snežne planote in pobočja, pokrita s pršicem, nudijo smučarjem najugodnejšo smuko. Možno so najrazličnejše ture na okoliške vrhove, na Medvedjak, Smrekove in naprej po gorskem grebenu proti veličastni Raduhi.

c Smrt vzornega dečka. V ponedeljek je podlegel na Ostrožnem pljučnici 12-letni posestnikov sin Ivan Turnšek, učenec I. c razreda drž. deške meščanske šole v Celju. Pred dobrim tednom je še bil zdrav in vesel med svojimi sošolci. Bil je živahen fant in zelo lepega vedenja ter odlični dijak, v veselje staršem in učiteljem v šoli. Kako priljubljen je bil, je pričala pri pogrebu lepa udeležba sovaščanov z Ostrožnega, učiteljstva in dolge vrste njegovih součencev, ki so mu poklonili v znak tovarištva lep venec na grob. Pokojnemu bodi ohranjen lep spomin, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Ob novem letu trgovske knjige, redniki, brzovezi in razne mape v veliki izbiri pri tvrdki **Karl Goričar vdv.**, Celje, Kralja Petra c. 7—9.

c Pregled vseh motornih vozil bo v soboto 28. t. m. pred mestno garažo na Sp. Lanovžu in sicer od 8. do 11. za območje predstojništva mestne policije in od 11. dalje za območje sreskega načelstva v Celju. Opozarjamo vse lastnike motornih vozil, fajakarskih voz in biciklov, da poteče 31. t. m. rok za prijavo.

c Davčna uprava v Celju ponovno opozarja one, ki zaposlujejo hišno služabništvo in si še niso nabavili davčnih kart, da storijo to do 31. t. m., ker jih bo v nasprotnem primeru zadela petkratna kazen.

c Uporaba mestnega grba. Mestno poglavarstvo v Celju razglša: Razna društva so ponovno zaprosila mestno občino za dovoljenje uporabe celjskega mestnega grba pri razstavah, na društvenih objavah itd. Mestni svet, ki se je s predmetom bavil v svoji seji dne 23. decembra, je sklenil, da se uporaba mestnega grba v splošnem načelno ne dovoli več. Zato naj društva ne vlagajo več prošenj na mestno poglavarstvo za dovolitev uporabe mestnega grba pri njihovih prireditvah odn. publikacijah, ker bo poglavarstvo vsako prošnjo odklonilo.

c Protituberkulozni ligi v Celju je namesto cvetja na grob pokojne ge. Čulke darovala 50 din ga. Pepca Šerdonerjeva, restavratorka v Nabavljalni zadrugi v Celju. Iskrena hvala! — Odbor.

c Romanje na Oplenac. O binkošti priredita šentpetrski podružnici CMD v Ljubljani ponovno romanje na grob našega Viteškega kralja na Oplenac. Znesek za potovanje se lahko vplača v mesečnih obrokih. Kdor se želi romanja udeležiti, naj se čimprej prijavi ženski podružnici CMD v Celju. V nedeljskem »Jutru« bodo objavljene vse podrobnosti potovanja.

c Namesto cvetja na grob nepozabne Tajke Justinove sta poklonili Dijaški kuhinji v Celju rodbina Mikoličeva v Brežicah 100 din in ga. Milka Volčanškova v Brežicah 100 din.

c Nočno lekarniško službo ima od 28. I. do 3. II. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj«.

c Gasilska četa Celje. Od 29. I. do 4. II. ima službo I. vod, inspekcijo v februarju predsednik g. Dobovičnik.

Iz občinstva

Ščitimo domače podjetje!

Zasledujoč gonjo, ki jo vodi proti Gostilničarski pivovarni v Laškem neki g. dr. ing. Mayer iz Zagreba odnosno Beograda, čutim potrebo povedati svoje mišljenje ne morda kot delničar, ker to nisem, ampak zgolj kot ljubitelj dobrega domačega piva in nepristranski opazovalec.

Pri tem je važno zame predvsem dvoje: da je laško pivo res dobro in da je ustanovljeno podjetje z denarjem, ki si ga je prištelil naš mali človek.

Ze samo to dejstvo zadostuje, da bi morala podpreti vsa slovenska javnost to naše podjetje. Geslo »Svoji k svojim« je danes še prav tako ali pa še bolj potrebno kakor pred vojno. Za nas ki radi popijemo kozarec piva, odločitev itak ni težka. Če dobim za isto ceno boljše blago, se bom naravno odločil za boljše.

Pravijo, da je podjetje v nevarnosti in da mu grozi propad. Očitajo tudi podjetju, da se je vodstvo okoristilo na račun malih delničarjev. Recimo, da je to res. Vseeno pa mi ne gre v glavo, da se je našel v Zagrebu finančnik v osebi g. dr. ing. Mayerja, ki je pripravljen pokupiti vse delnice po nominalni vrednosti zgolj iz ljubezni do ubogega slovenskega delničarja in na ta način vložiti svoje milijone v podjetje, ki je zapisano smrti.

Namera leži na dlani in ne potrebuje nikakega komentarja.

Po imenu tega gospoda sodeč, zelo dvomim, da imajo slični gospodje v Zagrebu res toliko srca za malega slovenskega gostilničarja oziroma delničarja. In če bi to bilo tudi res, smatram glede na očitek, da se namerava vodstvo s podjetjem okoristiti — saj je bilo s tem namenom vendar ustanovljeno — še vseeno za boljše, da se okoristijo z njim naši ljudje, ki so vložili vanj ogromno truda, skrbi in denarja, kakor pa recimo g. dr. ing. Mayer.

Te borbe torej ni treba smatrati predvsem za borbo dveh finančnih skupin, ampak jo moramo smatrati za narodno. Zato ne morem verjeti govoricam, ki krožijo in ki vedo povedati, da je treba gledati to borbo tudi s politične strani. Mar smo mi Slovenci res tako malenkostni? Kaj nam res ne more zadostovati resnica, da je podjetje res samo naše?

Slovensko javnost mora znimati samo vprašanje, kdo bo v tej borbi zmagal: ali domači kapital, ali pa milijoni, na katerih se ne poznajo sledovi slovenskih žuljevih rok?

H koncu bi še svetoval g. dr. ing. Mayerju, naj žrtvuje svoje milijone, ki jih namerava vložiti v »pasivno podjetje« in jih s tem izgubiti, rajši za podporo številnim brezposelnim, med katerimi bo tudi precej Slovencev, do katerih kaže ta gospod zadnji čas toliko ljubezni.

S tem bo zadoščeno njegovim nesebičnim namenom, nam pa bo ostalo še naprej dobro laško pivo. Ko sta

V mestni osnovni šoli v Celju je deležen četrti razred prav posebne modrosti v organizaciji pouka. Ta razred pripravlja našo mladino na gimnazijsko gotovo potrebuje temeljito in smotrno vzgojo — le vprašajte gimnazijske profesorje! Kdo pa naj razume dejstvo, da sta bili obe paralelki razreda nekaj

mesecev po začetku leta naenkrat likvidirani in združeni v skupen razred, ki ima reci in piši 60 učencev? Jasnó je, da tako številnega razreda najboljši učitelj ne bo mogel »predelati« tako, kakor bi želel on in mi starši. Celjani smo na svoje šole in svoje učitelje že od nekdaj upravičeno ponosni, zato pa tembolj preseneča novi sistem, ki na osnovi nekih pavšalnih števil kvari že pridobljene uspehe in povzroča nad vse škodljivo zmedo z zamenjavo učiteljev, preurejevanjem učnega načrta in predvsem z ogromno preobremenjenostjo učiteljev. Upravičeno pričakujemo starši, da bo mogoče to ponesrečeno »ureditev« v najkrajšem času odpraviti in to pravočasno, da bodo naši otroci primerno pripravljeni potrkali na vrata gimnazije. — Starši.

Gospodarstvo

— Premalo sladkorja. Vsled previsoke cene sladkorja, ki jo povzroča državna trošarina, je potrošnja sladkorja v naši državi razmeroma zelo mala. Pri drugih narodih se obravnava sladkor kot potrebna prehrana, pri nas pa je luksus. Kljub mali porabi pa nam bo letos sladkorja primanjkovalo in ga bo treba za zlat denar kupiti in uvoziti približno 2000 vagonov. Naši pridelovalci sladkorne repe so lani zmanjšali sajenje, ker je država plačevala zanjo prenižke cene. Zato imamo letos premalo sladkorja doma. V zadnjem času se mnogo razpravlja o nujnosti znižanja državne trošarine na sladkor, kar bi ceno sladkorja znižalo, bi pa porabo cenejšega sladkorja povečalo. Državna blagajna ne bi utrpela škode in bi mogla tudi za sladkorno repo plačevati kmetom dostojne odkupne cene. V naših krajih, kjer žito in moko uvažamo, tvori sladkor bistven del ljudske prehrane in mora biti tudi po znosni ceni širokim slojem naroda dostopen. Ako bi država blagajna utrpela na dohodkih trošarine, naj išče nadomestilo pri resnično za življenje nepotrebnih — luksuznih predmetih, socialno šibki del naroda pa bi bil tako vsaj malo razbremenjen.

— Naši izvozniki v Nemčijo težko oškodovani. Vsled nepričakovanega padca klirinške marke so utrpeli naši izvozniki v Nemčijo občutne izgube. Po trgovskem dogovoru z Nemčijo je bila vrednost klirinške marke določena na 14.30 do 14.70 din. Na tej podlagi je mogla naša izvozna trgovina blago pri nas doma dražje plačevati, kar je prišlo kmetu v korist. Sedaj pa je nemška marka padla za 50 par. Najbolj so prizadeti izvozniki živine, masti, perutnine in jajc. Samo v Mariboru gre ta izguba v mnogo milijonov. Cene pri nakupu bodo sedaj tudi padle.

— Izvoz lesa v Nemčijo se bo zmanjšal. Kontingent lesa je bil za Nemčijo že lani manjši nego je bilo prvotno dogovorjeno. Sedaj pa poročajo, da bodo ti skrčeni lesni kontingenti v tekočem letu zopet manjši, ker se je na ta račun že lani mnogo izvozilo. Tudi se čuje mnogo pritožb, da se v Nemčiji izveste ne trdke protežirajo in da niso pri tem odločil vedno poslovni oziri.

— Nemčija začena varčevati. V Nemčiji so dobila vsa uradna mesta najstrožji predpis varčevanja, da se tako izbegne povišanje davkov. Vsi oni

izdatki, ki niso neobhodno potrebni, se morajo črtati. Kontrola varčevanja ne izvzema niti porabe svinčnikov in papirja po pisarnah. Začne se tudi štediti pri javnih delih ter se bo tudi gradnja avtomobilskih cest nekoliko omejila. Na ta način računajo letno na prihranek 500 milijonov mark.

— Italijanski izvoz avtomobilov je znatno padel. Lani je izvoz italijanskih avtomobilov nazadoval od 31.000 na 18.000. Najbolj se občuti nazadovanje izvoza v kolonije, ki je padel od 11.000 na 2.000 ali po vrednosti od 450 na 86 milijonov lir.

Ali ste že poravnali? naročnino!

Sokolstvo

x Sokolsko društvo Celje - matico vodi novo moško načelnštvo. Načelnik je br. Grilec, I. podnačelnik br. Gala, II. podnačelnik br. Koncilja. Vsi oddelki telovadijo po nespremenjenem urniku: nižja ženska deca v torek in petek od 15. do 16., višja ženska deca v torek in petek od 16. do 17., ženska deca s popoldanskim poukom v ponedeljek in četrtek od 18.30 do 19.30, ženski naraščaj v torek in petek od 18. do 19.30, članice v ponedeljek in četrtek od 19.30 do 21., starejše članice v ponedeljek in četrtek od 16. do 17., nižja moška deca v ponedeljek in četrtek od 14. do 15., višja moška deca v ponedeljek in četrtek od 17. do 18., moška deca s popoldanskim poukom v torek in petek od 18.30 do 19.30, moški naraščaj v sredo in soboto od 18.30 do 20., člani v torek in petek od 20. do 21.30, starejši člani v torek in petek od 18.30 do 19.30 (starejši člani telovadijo v telovadnici v Gaberju).

Sport

* Prva letošnja nogometna tekma v Celju je bila v nedeljo 22. t. m. na Glaziji. V prijateljskem srečanju sta pomerila svoje moči SK Celje in SK Olimp Moštvo Olimpa, ki je nudilo kombinatno boljše in odločnejšo igro, je premagalo nekompletno enajstoročje SK Celja zasluzeno s 4:3 (1:3).

* Motosekcija Hermesa Celje. V soboto 28. t. m. ob 20.30 bo v klubski sobi hotela »Evrope« obvezen članski sestanek.

* Snežne razmere 27. t. m.: Mozirska koč (1344): —5, na podlagi 30 cm novega pršiča 50 cm. Smuka odlična. Celjska koč: —2, zapadlo je 10 cm snega.

Iz naših krajev

Voinik

v Ali je tako prav? Nemalo sem se začudil, ko sem nekega večera ob pol desetih vprašal skupino dečkov, kaj delajo ob tej pozni uri na cesti. Povedali so mi, da prihajajo od orlovske telovadbe. Ko sem jih vprašal, zakaj ne telovadijo popoldne, so mi odgovorili, da nima vaditelj popoldne časa. Ker me je zadeva zanimala, sem se informiral, odkod prihajajo otroci v trg in ugotovil, da jih je iz trga prav malo in da tvorijo večino dečki iz okolice. Sedaj se pa vprašajmo, ali je tako prav in ali je ta pozna ura za mladino vzgojna. Ali je primerno, da postopajo otroci tako pozno okoli, ko bi morali biti že davno v postelji? Kaj pa pravite k temu starši? In kje so oči tistih, ki so nedavno delili

ukore sokolskemu naraščaju, ker se je v spremstvu staršev udeležil Miklavževa večera? In kaj pravi k temu šolska oblast? Če ne bodo odgovorni činitelji napravili v kratkem reda, bomo poskrbeli za to tržani. — Občan.

v Tat v meščanski šoli. Kako drzni so postali ljudje, ki ne spoštujejo tuje lastnine, nam priča tatvina, ki se je primerila v torek dopoldne v meščanski šoli. Med poukom se je prikradel v šolo 17-letni mladenič in ukradel v veži viseč zelen dežni plašč. Skozi okno učilnice pa ga je opazilo oko tukajšnjega g. ravnatelja, ki se mu je mladenič zdel sumljiv. Ko je bila tatvina v odmoru odkrita, je g. ravnatelj tatvino takoj prijavil orožništvu, ki je tatu tudi prijelo. Da se je tatu neznanško mudilo, nam priča dejstvo, da se

je posrečilo tatu s kolesom dohiti in retirirati šele na Frankolovem. Mladeniča so izročili celjskemu sodišču.

Konjice Konjiško pismo

Konjice, 27. januarja.

V nedeljo 22. t. m. je priredilo Sokolsko društvo v Narodnem domu plesni venček. Obisk je bil odličen. Prirediteljem čestitamo k uspehu. Dne 1. februarja bo v Narodnem domu II. lovski ples, ki postaja za Konjice elitna prireditev.

V tem mesecu so bile razne skupščine. Tako je imela podružnica Slovenskega planinskega društva v Konjicah skupščino 14. t. m. in ponovno soglasno izvolila svojo dosedanjo agilno upravo s predsednikom g. Wagnerjem na čelu.

Prostovoljna gasilska četa v Konjicah je imela skupščino 22. t. m. Volitev tokrat ni bilo, razen da je četa izvolila z vsemi glasovi g. Karla Štrucla za tajnika čete. Za častnega predsednika pa je skupščina z vsemi glasovi izvolila predsednika g. Avgusta Otorepca.

Na Svečnico v četrtek 2. februarja ob 9. dopoldne bo v gostilniških prostorih Avgusta Sormana sestanek somišljenikov OJNS in JNS. Vabljeni so tudi vsi pristaši skupine dr. Mačka. Na dnevnem redu bodo važna politična poročila.

Kdo odgovarja za policijsko uro? Pred dnevi je v neki tukajšnji gostilni gostilničarka ob policijski uri odklonila gostom nadaljnjo pijačo. Gostje so se uklonili policijskim predpisom in se začeli odpravljati domov. Tedaj pa je stopilo v gostilno nekaj »merodajnih« oseb in zahtevalo pijačo. Ko jim je lastnica odgovorila, da je policijska ura, je eden izmed »merodajnih« odgovoril: »Za policijsko uro odgovarjamo mi!« Mislimo, da razni »merodajni« ne morejo imeti tukaj nobenih predprijav, temveč da veljajo predpisi za vse enako.

Razprave Štrucl—Levstek še ni bilo. V teku tedna so se pojavili zanimivi poskusi z neke merodajne strani, kar pa v interesu razprave zamočimo. Tožbo g. Štrucla proti sodnemu starešini g. Levsteku bomo lahko priobčili šele po razpravi.

O tožbi Štrucl—Levstek se tukaj mnogo govori in debatira. Sedaj prihajajo ljudje z raznimi zanimivostmi o osebi g. Levsteka na dan. Tako je prišel lani 20-letni mladenič brez staršev s sokolskim znakom k Levsteku na sodišče, ker je sodišče varuh imetja tega mladeniča. Ko je Levstek zagledal sokolski znak na prsih tega mladega idealista, je strgal fantu znak in dal fantu dve klofuti. Pripominjamo le toliko, da je ta fant živel doslej v Nemčiji in je prišel zaradi pristočnosti k nam. Da je fant kot zaveden Jugosloven Sokol, g. Levsteku menda ni prav.

Štore

Š Sokolska maškarada. Ob zaključku letošnjega predpusnega veselja bo priredilo Sokolsko društvo Štore-Teharje maškarado. Prireditve bo v soboto 18. februarja v dvorani Sokolskega doma v Štorah z začetkom ob 20. Na sporedu je prosta zabava s plesom, šaljivo pošto, borbo s konfeti itd. Posebno zanimivo utegne biti nagradno tekmovanje mask. Najlepša maska bo prejela nagrado. Za prigrizek in dobro kapljico je primerno poskrbljeno. Igral bo naš priznani orkester. Cenjeno občinstvo kakor tudi članstvo bratskih sokolskih društev opozarjamo na to prireditev in vljudno vabimo k čim lepšemu obisku.

Zabukovca

za »Novo Dobo« in knjige Vodnikov družbe lahko naročite Zabukovčani pri g. Francetu Kojniku, rud. nadzorniku v Zabukovci. Naš narodni tisk naj bo v vsaki družini!

za Sokolsko društvo v Zabukovci se pod vodstvom starešine br. inž. Podkrajška lepo razvija in dobiva vedno širši razmah. Dramatski odsek bo v kratkem naštudiral veseloigro, v telovadnici pa že prav pridno vežbajo proste vaje za vsakoletni nastop. V četrtek bo predaval sokolski deci v telovadnici br. Francé Kojnik o temi: »Zakaj stopajo tudi najmlajši v sokolske vrste.« Tako naše društvo kljub tež-

kočam prav živahno deluje, kar doka-15 letih z doplačilom po 2 din na kilovatno uro, ter da se zadevno posojilo nikakor ne bo in ne sme prevladati na davkoplačevalce v obliki občinskih dklad. Le zaradi tega zatrdila in verujoči vanj, so odborniki odobrili najetje posojila pri celjski podružnici Hranilnice dravske banovine. Na občinski seji dne 9. decembra 1937, na kateri so obravnavali proračun za leto 1938-39. je bila vanj sprejeta postavka dohodkov v znesku 25.000 din, to je doplačilo po 2 din od preliminaranih 12.500 kilovatnih ur porabljenega toka ter protipostavka izdatkov v znesku 25.000 din kot amortizacijska kvota najetega posojila pri banovinski hranilnici. V občinskem proračunu za leto 1939-40 pa najdemo postavko izdatkov v znesku 25.000 din v gornje svrhe — brez protipostavke dohodkov, ker bodo te dohodke porabili za kritje novega dolga pri KDE v znesku 97.000 din, to se pravi, da so kljub nasprotnim zatrdilom prevladali posojilo pri banovinski hranilnici na davkoplačevalce! Kdo je imel torej prav, ali oni, ki so vse to že vnaprej predvidevali in svarili pred vsako prenatrženostjo ter bili zaradi tega proglašeni za sovražnike vsakega napredka, ali oni občinski odborniki, ki so tako odločno to možnost zanimali na temelju svojega amortizacijskega računa, če so sploh kakega imeli? Zopet dokaz več, da marsikdo ni dorasel takim problemom, dasi živi v nasprotnem prepričanju.

Šv. Peter v Šav. dol.

št Plesni venček Lovskega društva v Št. Petru se bo pričel v nedeljo 29. t. m. ob 17. v Sokolskem domu. Igral bo Allotria jazz iz Žalca. Obleka promenadna. Ljubitelji plesa iskreno vabljeni!

Braslovče

b Sokolsko društvo v Braslovčah bo razvilo letos svoj društveni prapor. Ta pomembna sokolska manifestacija bo v Braslovčah dne 4. junija. Za isti dan je določen tudi zlet šoštanjskega sokolskega okrožja. Bratska sosedna društva prosimo, da za ta dan ne določajo čajo svojih društvenih nastopov marveč prihitijo na veliko sokolsko manifestacijo v Braslovče.

b Učiteljska vest. Iz Apač je premeščen v Braslovče učitelj g. Janko Žel. Gospodu Želu, ki je novo službeno mesto že nastopil, želimo pri vzgoji mladine mnogo lepih uspehov.

b Plemenit čin. Naša dobra gospa Justina Rössnerjeva je v četrtek 19. t. m. povabila na obed 23 siromašnih učencev in učenk. Bogato obložena miza je nudila siromašni mladini prav tečen obed. To je bila za mladino prava gostija v Rössnerjevi hiši in obenem lepo darilo siromašni mladini. Po končanem obedu se je učenka 6. razreda Marija Ortlova iskreno zahvalila gostoljubni in blagi gospe.

b Dramski odsek Sokola v Braslovčah pripravlja spevoigro »Svojeglavček«. Predstava bo v nedeljo 5. februarja s pričetkom ob 15. v Sokolskem domu.

b Sokolska maškarada. Kakor vsako leto, bo tudi letos na pustno nedeljo 19. februarja v Sokolskem domu velika maškarada. Letos nas bo prvič zabaval priznani jazz orkester, ki v Braslovčah prvič nastopa. Bo tudi tekma mask. Za najlepše maske so določena krasna darila. Pripravljajte se za maškarado v Braslovčah!

b Občni zbor Rdečega križa je bil v nedeljo 22. t. m. v Braslovčah. Ta splošno humanitarna organizacija si je ponovno izbrala za predsednika zdravnika g. dr. Janeza Lovšina, ki se že več let marljivo in uspešno udejstvuje v tej organizaciji.

Vransko Vransko pismo

Vransko, 27. januarja.

Kaj pomeni, če imaš nasprotstva? To pomeni, da si jim napoti — in če si napoti, si gotovo nekaj. Kjer ni nič, tam tudi ni nasprotstva, kdor ni nič, napoti ni nikomur...

V teh čudnih časih, ki jih preživljamo, naj bi mi bili gornji stih v tolažbo. Vsaj tako si je najbrž mislila ona ljubezniva gospodična, ki mi jih je namenila — tako nekako za novo leto. Ker pa tolažbe nikakor nisem potreben, bi bila pač škoda, da bi listič s stihom orumenel v kakem predalu, ko vsebuje vendar zdravo jedro. Zato sem se odločil osvojiti si stihe za motto »Vranskih pisem«, da najdejo v njem tolažbo vsi oni, ki jih po dopisniški dolžnosti moram včasih okreati, in da vsi ostali uvidijo, da se pri nas vendarle giblamo, morda vidneje kot marsikod drugod, pa da vsega vedno ne razglajamo, vsaj v vsej očitnosti ne...

Podmladek Rdečega križa je s podporo javnosti in raznih ustanov priredil božičnico, na kateri je bilo obdarovanih 130 revnih otrok z obleko, perilom in obutvijo. Število obdarovancev zadnja leta narašča in to ne v mali meri zaradi nesebičnega prizadevanja učiteljice gđe. Mare Puncerjeve. Na karitativnem področju zaznamujemo pri nas samo napredek, ko je tudi šolsko vodstvo začelo deliti že lani brezplačen zajtrk najpotrebnejšim šolarjem.

Ko so leta 1937. sklepali na občinski seji o najetju posojila za elektrifikacijo naše občine po Kranjskih deželnih elektrarnah in so se proti temu pojavili zelo tehtni pomisleki, so občinski odborniki, ki so edini forsirali elektrifikacijo, z vso odločnostjo zatrdjevali, da se bo vse posojilo amortiziralo v

15 letih z doplačilom po 2 din na kilovatno uro, ter da se zadevno posojilo nikakor ne bo in ne sme prevladati na davkoplačevalce v obliki občinskih dklad. Le zaradi tega zatrdila in verujoči vanj, so odborniki odobrili najetje posojila pri celjski podružnici Hranilnice dravske banovine. Na občinski seji dne 9. decembra 1937, na kateri so obravnavali proračun za leto 1938-39. je bila vanj sprejeta postavka dohodkov v znesku 25.000 din, to je doplačilo po 2 din od preliminaranih 12.500 kilovatnih ur porabljenega toka ter protipostavka izdatkov v znesku 25.000 din kot amortizacijska kvota najetega posojila pri banovinski hranilnici. V občinskem proračunu za leto 1939-40 pa najdemo postavko izdatkov v znesku 25.000 din v gornje svrhe — brez protipostavke dohodkov, ker bodo te dohodke porabili za kritje novega dolga pri KDE v znesku 97.000 din, to se pravi, da so kljub nasprotnim zatrdilom prevladali posojilo pri banovinski hranilnici na davkoplačevalce! Kdo je imel torej prav, ali oni, ki so vse to že vnaprej predvidevali in svarili pred vsako prenatrženostjo ter bili zaradi tega proglašeni za sovražnike vsakega napredka, ali oni občinski odborniki, ki so tako odločno to možnost zanimali na temelju svojega amortizacijskega računa, če so sploh kakega imeli? Zopet dokaz več, da marsikdo ni dorasel takim problemom, dasi živi v nasprotnem prepričanju.

Novo cesto čez Lipo gradijo v polževem tempu, dasi so oni, ki imajo največ zaslug pri prevladitvi gori omenjenih bremen na davkoplačevalce, zatrdjevali tudi pri teh delih, da bodo v kratkem dogotovljena, kersa zadostni krediti že zagotovljeni, dasi je dejstvo, da baš nasprotno in je na dlani, da brez kakega izrednega zadostnega kredita ceste v doglednem času ne bo mogoče dograditi. Za ta cestna dela se uporablja seveda tudi kamen in gramoz, ki je v zadnjih časih postal za nekatere precej trd oreh. Radovedni smo, kako bodo ta oreh stri in ali bo pri tem tudi toliko krika in vika, kakor ga je bilo pri razrešitvi občinskih odbornikov v letu 1936., ki so bili baje dobavitelji. Sicer je pa tudi vsebina tega pojma odvisna od vsakokratne interpretacije. Smo torej radovedni!

»Ena lučka že sveti, prižgi mi še drugo«, vzklika Jerman v Cankarjevih »Hlapcih«. Tako nekako bi vzkliknili tudi stanovalci najbolj gornjega dela trga, ki je ostal še nadalje v temi, dasi so na znanemu ovinku montirali novo cestno svetilko — če bi imeli upanje na uspeh. Nova luč sveti najbrž na račun spodnjega dela trga, kjer že dalje časa žarita dve cestni svetilki v svoji lastni temi.

Nova luč na ovinku je bila nujno potrebna zlasti zdaj, ko so razkopali cestišče ob odcepu od državne ceste in se je cestišče ob zadnji jugovini spreminilo v bajer. V to stanje prehaja ob vsakem deževju, da morejo prebivalci tamkajšnjih vil in hišic priveslati do doma po položenih tračnicah. Ne vemo, ali so zadevna dela ustavili zaradi spora dveh sosedov, ki bi morala odstopiti nekaj svoje zemlje za novo cestišče in je bil eden mnenja, da naj stori to raje drugi, ta pa se je pritožil in čaka na odločbo, ali morda zaradi snega. Upajmo pa, da bo zadevni spor rešen v obojestransko zadovoljstvo in da nova cesta v tem delu ne bo preveč krivuljasta.

Da je bilo na silvestrovanju »Vranske vile« zabavno, lepo in prijetno, ste že čitali izpod peresa one, ki je vsled moje odsotnosti povsem prostovoljno izvršila ta poročevalski posel, tako da ne bi bilo treba skoraj ničesar pridetjati, razen naslednjega:

Z zanimanjem smo sledili otvoritvenemu verzificiranemu predavanju, ki nam je nekako retroskopično prikazalo vse ono, kar je bilo, kar bi lahko bilo in česar ni bilo. Mislimo pa, da bo marsikdo lahko užaljen, ker ga retroskop ni pričaral pred duševne oči poslušalcev, dasi bi ga po Silvestrovem običaju in potrebi skoraj moral. Koliko popolnejša bi bila slika, če bi bili omenjeni tudi oni, ki so se potrudili, da se dom ne gradi, oni, ki so z znakom na prsih in sklicujoč se na svoj nacionalizem izvršili svojo volilno dolžnost, dasi volilni zakon takih pristavkov baš ne predpisuje, in oni, ki so močni le

v kritikah. Kako vse privlačnejše bi bilo tako glosiranje preteklih dogodkov in ošvrknjeni bi bili skupno z onimi, ki so zagrešili le svojo — odsotnost, tudi tisti, ki so zdaj bili v govoranci velikodušno — prezrti. Tako je bilo mnenje marsikaterega udeleženca in ker mi je prišlo do ušes, sem ga zabeležil na tem mestu v premislek aranžerjem bodočih prireditev in glosatorjem. Po ovinkih sem še dognal, da so mi že dvakrat prožili roko, ki sem jo z obema svojima zagrabil, da mi je pa tretjič ne bodo več, ker se bojijo, da bi jo izpulil.

V sosedni občini, v lepem Št. Juriju so agilni sokolski delavci zgradili mogočen Sokolski dom, kar pa seveda ne gre v račun onim, ki jim je vse, kar je v zvezi s sokolstvom, trn v peti. Posledica tega je, da zapeljani otroci prepevajo v zadnjem času po napevu pesmi sokolskih legij pamflet, v katerem so z imeni navedeni skoraj vsi oni, ki so si pridobili zasluge pri graditvi. V pamfletu mrgoli žaljivk, ki so vredne le onih, ki so zagrešili ta grdi napad izza hrbtov neodgovornih otrok. Odprto pa ostane vprašanje vzgojnosti takih metod...

Na nedeljskem občnem zboru »Čitalnice« je bil ponovno izvoljen skoraj ves stari odbor. Pristopilo je več novih članov. Podpore, ki jih je deležno to društvo, ki oskrbuje edino javno knjižnico, od javnih faktorjev, pa daleč ne zadostajo za realizacijo najpotrebnejših nalog.

Če še omenimo, da je Streška družina pričela s sobnim streljanjem, da Sokolsko društvo pripravlja svojo tradicionalno maškarado, ki bo na pustno nedeljo v društveni dvorani pri Grčarju, in da nameravam napisati še kakšno »Vransko pismo«, lahko to pismo, ki je nekoliko obširnejše, kar mi naj g. urednik oprost, zaključim.

Gornji grad

g Rdeči križ je imel v nedeljo 22. t. m. svojo vsakoletno zimsko prireditev v Sokolskem domu. Številno občinstvo je pozdravil g. dr. Pavel Lautner. Sledila je obdaritev revnih občanov. Po obdaritvi je po mnogih letih zopet nastopil pevski zbor Pevskega društva Gornji grad pod vodstvom g. Milojka Tajnika. Sledila je vprizoritev mladinske igrice »Čarobna košara«. Prireditve je v gmotnem in moralnem oziru prav dobro uspela, za kar gre precejšnja zasluga tudi požrtvovalnemu tajniku društva g. Ivanu Iljašu in seveda našim narodnim damam.

g Sokolsko društvo bo imelo svojo tradicionalno pustno prireditev 19. februarja v Sokolskem domu. Mozirski Sokol bo imel prireditev na Svečnico v svojem domu. Isti dan bo imela gasilska četa v Gornjem gradu pustno prireditev v Sokolskem domu.

g Gradnja občinskega doma se je pričela v pozni jeseni. Spomladi se bo delo nadaljevalo in tako bomo imeli letošnje občinski dom pripravljen za vsehitev občinske pisarne. Z gradnjo občinskega doma v adaptirani stari hiši seveda še nikakor ni rešeno vprašanje naših uradov in stanovanj.

g Elektrifikacija Zadrebke doline se bo letos vendarle uresničila. Vsa pripravljana dela so izvršena, občine so prevzele jamstvo za posojila in tako izgleda, da se bo gradnja vodov kmalu pričela.

g Število radijskih naročnikov se je v zadnjem mesecu povečalo skoraj na 30, kar je za naš kraj mnogo. Čim dobimo velenjski tok, se bo število lastnikov radijskih aparatov gotovo še podvojilo.

g Avtobus Gornji grad — Ljubljana že nekaj tednov ne obratuje. V zadnjem času je zasul plaz tudi cesto pod Črnicem. Zato svetujemo podjetju, da bi zopet uvedlo obratovanje na progi tako, da bi vozil eden avtobus do poškodovane ceste kjer bi potniki prestopali v drug avtobus, ki bi odpeljal potnike naprej v Ljubljano.

g Občni zbor krajevne organizacije Legije koroških borcev bo v nedeljo 29. t. m. ob 14. v Majcenovičevi gostilni v Radmirju s običajnim dnevnim redom in s posebnim poročilom o dobrovoljskem vprašanju. Na zboru bo tudi skenpanje o proslavi 20-letnice »Celjske legije«, ki bi naj bila letos poleti na Ljubnem v večjem obsegu.

Slovenigradec Slovenijegraška gasilska četa in zadnji požari

Prejeli smo:

Ko sem leta 1921. prevzel vodstvo Prostovoljne gasilske čete v Slovenjgradcu, sem prevzel tudi upravo gasilstva in to brez vsakega arhiva, ker so ga baje Nemci uničili oziroma skrili. Od inventarja sem prevzel edino eno počeno brizgalno in dve ročni, vendar pa smo eno ročno brizgalno takoj prodali in namesto nje kupili avto za drugo brizgalno. V tedanjih težkih časih nismo imeli ne cevi, ne gasilske obleke, vendar pa smo bili vselej na mestu, ako smo bili poklicani, da branimo imetje in življenje nesrečnežev. V tej svoji človekoljubni funkciji pa smo bili vedno tudi pripravljeni žrtvovati svoje zdravje in trpljenje, zaradi česar smo v primeru požara tudi vedno rešili vse, kar se je pač dalo rešiti.

No in kako je pa danes? Ne bi pisal teh vrstic, če se ne bi zgražalo vse meščanstvo nad vodstvom našega slovenijegraškega gasilstva, ki uživa danes zelo izdatno podporo in je tudi najmodernejšje opremljeno.

V sredo 11. t. m. ob dveh zjutraj je začelo goreti pri bratih Kuharjih v Slovenjgradcu. Kljub dejstvu, da je plat zvona pozvanjal celih 10 minut, so slovenijegraški gasilci prišli na kraj požara z veliko zamudo in so precej oddaljenejši starotrški gasilci četrte ure prej začeli gasiti in požar tudi zadušili. Ni pa samo zadostovala četrtina zamuda, marveč je bil tudi ves trud gasilcev, da bi spravili motoriko v pogon, zamezan, čeprav so imeli na razpolago dovolj vroče vode. Izgovor, da je bila voda zamrznjena, ne drži. Da so te navedbe resnične, dokazuje sledeče: Dne 16. t. m. ob 11., torej šest dni za prvim požarom, je začelo goreti pri pismonoši g. Francu Vetru v Slovenjgradcu. Gasilski rog in plat zvona sta privabila na kraj nesreče meščanstvo in seveda tudi slovenijegraške gasilce, vendar pa so se gasilci, ne da bi bili stopili v akcijo, morali vrniti, ker jim motorika ponovno ni delovala. Na drugi strani pa so dobro izveščani in požrtvovalni starotrški gasilci s svojo mnogo manjšo motoriko opravili pravočasno svoje človekoljubno delo. Pripominjam, da je ta noč bila tako topla, da o kaki zamrznjeni motoriki absolutno ne more biti govora in bo treba iskati krivdo edino pri načelstvu oziroma vodstvu, ki mu je menda glavna briga, da so pri polne odlikovanj in da se nosijo šarže.

Po mestu se danes odločno zahteva, da se vsled teh škandaloznih primerov pozove mestna občina in kr. banska uprava, da se krivci kaznujejo in razpusti tako gasilstvo in ustanovi novo, v katerega pa se naj sprejmejo samo taki ljudje, ki že vnaprej jamčijo, da bodo delovali nesebično in požrtvovalno v prid svojega bližnjega. Sicer se lahko ponovi primer, da bo poleg takih gasilcev danes ali jutri postal vse mesto žrtev požarne katastrofe.

Slišal sem, da tukajšnji voditelj našega gasilstva meče vso krivdo na občinsko upravo, ker je lani odstranila iz gasilskega doma električno peč, ki je grela prostor za shranjevanje brizgalne. Če je to res, je to dejstvo jako slabo izpričevalo za današnjo občinsko upravo, ki ima za razna druga dela in naprave, ki daleč niso tako velike važnosti kakor gasilstvo, vedno dovolj sredstev na razpolago. Občinske pisarne so pa tako zakurjene, da človek v njih skoraj ne zdrži. Še bolj žalostno pa je dejstvo, da ni naše gasilstvo v teku enega leta, odkar je občina odvzela električno peč, nič pametnega ukrenilo za nadomestek peči. Celo gasilci iz Starega trga imajo v zimi motoriko privatno shranjeno.

Težko je bilo nekdanj po prevratu načelovati našim gasilec, ki niti slovenskega povelja niso hoteli priznati in so nastopali kljubovalno, če je kje gorelo. Danes je pa precej drugače in bi lahko vladal vzoren red. Po izjavi komandirja orožniške postaje je to v najkrajšem času že tretji primer, da motorika ni delovala.

F. C.

s Planinski ples. Kakor vsako leto, bo tudi letos v začetku februarja tradicionalni planinski ples. Ta ples je že

od nekdanj najpriljubljenejši, saj se velika dvorana Sokolskega doma ob tej priliki vedno spremeni v prijazno Pohorje. Posebno veliko zanimanje pa vlada za ta ples letos, ker se nam bo ob tej priliki prvokrat predstavil nov slovenijegraški šramel pod agilnim vodstvom našega malega »postajenačelnika«. Dne 4. februarja torej vsi planinci in planinke v Sokolski dom na naše planinsko rajanje!

s Tudi čebelarji pridno na delu. V nedeljo 15. t. m. so polagali svoje račune tudi naši vrli čebelarji. Občnega zbora se je udeležilo vse članstvo. Iz tajniškega poročila g. Ivana Kavsa smo razvideli, da je imelo Čebelarsko društvo lani dvoje predavanj, dva sestanka in štiri odboroze seje, na katerih so predvsem razpravljali o izboljšanju čebelarstva v slovenijegraškem srezu. Glavni odbor v Ljubljani je vse članstvo zavaroval za škodo, povzročeno po čebelni bolezni. Tajnik je obenem opozoril vse članstvo, da si nabavi preprotno učbenike o čebelarstvu. Na tajnikov predlog je bil predsednik g. Miroslav Ferik, ki je moral zaradi bolezni odložiti svojo funkcijo, izvoljen za častnega člana. Blagajnik je poročal, da je znašal prebitek v preteklem letu 1156 din. Na predlog preglednika računov g. Karla Barleta je prejel odbor razrešnico. Pri volitvah je bil na predlog g. Pongraca izvoljen naslednji odbor: predsednik Ferdo Čresnik, namestnik Miroslav Pečoler, tajnik Ivan Kavs, blagajnik Avgust Kraupa, odborniki Jože Apat, Franc Lahovnik, Karol Barle in Vinko Gril. Pri slučajnostih se je razvila debata o čebelarstvu. Enotno so izzvenele pritožbe vsega članstva nad sedanjim sladkorjem, ki je pomešan s papriko. Z željo, da bi društvo tudi v letošnjem letu tako agilno delovalo, kakor lani, je predsednik zaključil lepo uspeli občni zbor.

Mozirje

m Tradicionalna sokolska maškara da v Mozirju bo na Svečnico 2. februarja s pričetkom ob 20. v vseh prostorih Sokolskega doma. Dekoracija bo letos prekašala vse dosedanje. V čaru breskovega cvetja in živopisanih metuljev ter ob zvokih priznanega Jonny jazza iz Celja bomo pozabili na vse tegobe in skrbi, ki lebdiijo nad razburkano Evropo. Kdor hoče preživeti vsaj eno predpustno noč resnično plodonosno, kdor si želi prave pristne bratske zabave, naj pride v Mozirje na sokolsko maškara do! Zveze z vlaki in avtobusi so za vse ugodne.

Laško

Nujne zahteve

Laško, 27. januarja.

Izvršni odbor sreske organizacije OJNS v Laškem je na zadnji seji razpravljajal o vsedravnih in lokalnih političnih in gospodarskih vprašanjih. So glasno je bilo sklenjeno, da se pošlje pristojnim činiteljem poročilo o komunalnih vprašanjih, ki neposredno zadevajo Laško in interese prebivalstva vsega tukajšnjega okraja. Odbor je bil mnenja, da je sedaj, ko se je pričelo parlamentarno življenje, najprimernejša prilika za izdejstvovanje potrebnega kredita za regulacijo Savinje, za rešitev vprašanja postavitve avtomatične telefonske centrale v Celju s priključitvijo Laškega itd. Izvršni odbor je tudi razmotrival vprašanje naših cest in prišel do naslednjih zaključkov:

1. Sedaj, ko prevladujejo na cestah motorna vozila s pnevmatikami in ko iz dneva v dan bolj izginjajo težja vozila z železnimi obroči, ni primerno, da se ceste posipajo z debelim gramozom, ki se na cestah ne drobi. Zaradi tega je za dobro urejene ceste predpogoj, da posamezni cestni odbori dobe motorne valje (drobilce kamenja), da bodo ceste v svojem območju, ki zaradi svoje ožine baš nimajo velike površine, uredili tako, da bodo sposobne za naraščajoči avtomobilski promet, če se zaenkrat še ne najdejo sredstva, da se pristopi k sistematičnemu etapnemu delu za razširitev in moderno ureditev cest. 2. Apelira se na pristojne činitelje in predoči potreba za izdelavo načrta moderne ceste, ki bo vezala našo severno mejo z notranjostjo države, t. j. v prvi vrsti Maribor in Savinjsko dolino z

Zagrebom preko Zidanega mosta in naj se pri vseh javnih cestnih gradbenih delih upošteva ta načrt. Na ta način bi se vse investicije v gradbene objekte tako pri regulacijah rek, kakor tudi pri posameznih delih na odsekih cest koristno uporabile in prilagodile temu načrtu in bi se v doglednem času, ko se bodo našla večja sredstva, ta načrt dokončno realiziral. S takšnim sistematičnim načrtnim delom so dani pogoji, da se v bližnji bodočnosti ustvari pri nas in drugje v državi moderno cestno omrežje, ki bo odgovarjalo sodobnemu prometu in vojaškim zahtevam. 3. Podržavi naj se banovinska cesta I-30 Celje—Zidani most—Krško—Zagreb.

1 Zanimivo predavanje v Sokolskem domu. Na povabilo Sokolskega društva v Laškem je predaval preteklo soboto komandant celjskega polka generalštabni polkovnik g. Mihajlovič o proborju solunske fronte. G. predavatelj je v jedrnatih stavkih nazorno prikazal dogodke, ki so ustvarili Jugoslavijo. Ni bilo poslušalca, ki se ne bi bil vživel v one trenutke naše zgodovine, v katerih so herojske srbske čete in dobroljci prinesli jugoslovenskemu narodu svobodo in samostojnost. Z zanimanjem smo poslušali številke in primerjave, iz katerih je bilo točno razvidno, kakšno ogromno silo nosi s seboj patriotizem zdravega naroda. V njem je bilo glavno orožje, ki je izvojevalo zmago nad skrunitelji drugih narodov. Dvorana je bila nabito polna poslušalcev, ki so na koncu živahno aplavdirali predavatelju. Na tem mestu izrekamo g. polkovniku Mihajloviču še posebno zahvalo. Želimo še več takšnih koristnih predavanj iz naše nacionalne zgodovine.

1 Pevsko društvo »Hum« v Laškem bo imelo svoj redni občni zbor v soboto 28. t. m. ob 20. v gostilni g. Slavka Gačnika v Laškem. Ob tej priliki apeliramo na pevce, ki še niso včlanjeni v našem društvu, da se prijavijo pred ali vsaj med občnim zborom. Še posebej apeliramo na imovitejše Laščane, da postanejo vsaj podporni člani tega našega društva. Menda ni nikogar, ki bi želel, da Laško izgubi svoje pevsko društvo. Če morda kak član ni prejel vabila, naj to oprasti in se kljub temu udeleži občnega zbora.

1 Sokolska maškara da bo, kakor je bilo že javljeno, v soboto 18. februarja zvečer v vseh prostorih Sokolskega doma. Naš odsek je že pridno na delu in obeta letos iznenaditi vse občinstvo z zanimivo dekoracijo. Najet je že prvovrsten šestčlanski jazz orkester, ki bo zadovoljil občinstvo, zlasti pa plesalce. Poskrbljeno je za dobro jedajo in pijačo. Obetajo se zanimive komične točke itd. Gesla najbrž ne bo, kar bo menda najprimernejše. Na ta način je dana možnost svobodnega izbiranja kostumov in bo zaradi tega tudi število mask večje, prireditev pa pestrejša in bo nudila tudi nemaskiranemu občinstvu obilo zabave in razvedrila. V Laškem se o tej prireditvi že precej govori ter se pripravljajo neštete skupine in posamezniki, da bodo iznenadili ta večer svoje znanke in prijatelje.

1 Na pustno nedeljo popoldne bo, kakor prejšnja leta mladinska maškara da, na katero že danes opozarjamo starše in mladino.

1 Plesni krožek Sokolskega društva bo priredil v sredo 1. februarja zvečer v Sokolskem domu svojo zaključno plesno vajo, ki bo združena s čajanko. Vabijo se vsi, da se polnoštevilno udeleže te plesne vaje.

1 Sprememba posesti. Poročali smo svojčas, da je tukajšnja gasilska četa kupila objekte bivše tovarne Eternit. Večji del tega stavbišča in poslopij je sedaj gasilska četa prodala očetu svojega predsednika g. L. Gerkmanu ter si je obdržala samo gornji, ob Marijagraški cesti ležeči del. — Gostilničarka g. Katarina Šketova je prodala in izročila svojo hišo in posestvo hčerki gđ. Anici Šketovi in njenemu ženinu g. Hofbauerju, lesnemu trgovcu iz Vitana. Kakor slišimo, bo sedanji najemnik gostilne g. Gačnik vodil gostilno še naprej.

1 Občinski vodovod. Občina Sv. Krištof je baje na svoji proračunski seji votirala za razširitev vodovoda v Šmarjeti večjo vsoto. Pa menda ne mislijo Krištofčani na naš vodovod?

1 Poroča. Poročila sta se tukajšnja gostilničarka ga. Amalija Zupančeva in zidarski mojster g. I. Breznikar. Obilo sreče!

1 Lovci in planinci! V soboto 4. februarja zvečer pridite vsi v Sokolski dom v Laškem, na veliko veselico. Povabite znanke! Kdor je za postavitev koč na Šmohorju, bo obiskal to vsakoletno najživahnejšo prireditev v Laškem.

1 Mestna godba se najiskreneje zahvaljuje darovalcem noveletne podpore.

1 »Saratí groznik« je naslov filma, ki ga bo predvajal v soboto 28. t. m. ob 20.30 in nedeljo 29. t. m. ob 16.30 in 20.30 kino Laško. Ko Vam povemo k temu, da igra glavno vlogo v tem filmu slavni karakterni igralec Harry Baur, se nadejamo, da ne bo nihče v Laškem in okolici zamudil tega velikega in zanimivega filma.

1 »Moj sin gospod minister« je naslov velike politične satire sedanjega časa. Ta film se bo predvajal med tednom in sicer v sredo 1. februarja ob 20.30 in v četrtek 2. februarja ob 16.30 in 20.30 v kinu Laško. Vsi filmi znanih igralcev Hansa Moserja in Heli Finkenzellerjeve so bili v Laškem pa tudi drugod dobro obiskani. To pričakujemo od našega občinstva tudi sedaj. Pri tem filmu se boste smejali od začetka do konca. Oglejte si vsi ta film! Predigre.

Sv. Krištof

Novi občinski proračun

Sv. Krištof, 27. januarja.

Proračunska seja občine Sv. Krištof je bila v torek 24. t. m. popoldne.

Proračun izkazuje 392.319 din izdatkov in ravno toliko dohodkov s 76 odstotnimi dokladami na vse državne neposredne davke in je za 70.526 din, t. j. za 22% večji od prejšnjega leta. Tudi davčna podlaga je za 141.671 din, t. j. za 70% večja od lanske, kar je dokaz, da se je davčna moč občine znatno dvignila.

Osební izdatki v znesku 57.120 din so ostali neizpremenjeni, materialni v znesku 335.199 din pa so ogromno porastli vsled izvestnih nepotrebnih subvencij, kakor smo to vajeni vsako leto odkar upravlja občinske finance sedanji režim.

V potek proračunske razprave je posegel nečlan odbora znani D. M. in zahteval, da se mora povišati postavka za prosvetno društvo pri Sv. Jederti od 5.000 na najmanj 10.000 din. Pri tem si je dal duška z neokusnimi izpadi proti celokupnemu odboru, češ, ako je uživalo Sokolsko društvo svojčas visoke podpore, zakaj ne bi sedaj bolj upoštevali drugih društev. Ker je s svojim nastopom onemogočil nadaljnji potek seje, ki je bila večkrat prekinjena, so ga postavili na hladno in so morali sejno dvorano pred njim zakleniti. Avtoriteta izvestnih občinskih zastopnikov očitno peša, kar je primerno sedanjemu času.

Stipendije in subvencije znašajo 30.000 din, od tega za elektrifikacijo Marno — Brdce — Sv. Jedert 12.000 din in za Tremerje tudi 12.000 din, ostalih 9.000 din pa se razdeli med izvestna društva za pribojšek.

Znanega čevljarskega mojstra D. F. iz Sevc so uvedli za pomožnega dostavljaka. Lani je opravljal neko kontrolno službo v kopališču g. Uhliča baje pod vsako kritiko.

Pri Jenčiču v Rečici bodo zgradili poleg kapele korito za napajanje živine. V to svrhu je občina votirala 2.000 din, cestni odbor je odobril baje 3.000 din. Za tako vsoto mora biti korito za rečiško živino res moderno; ali je potrebno, je drugo vprašanje.

Za novo pokopališče v Zg. Rečici je občinski odbor votiral 12.000 din.

Uvede se trošarina na uvoz mesa v znesku 1 din za kg. Domača obrt mora biti zaščiten, zato bomo hodili iz Tremerja do Sv. Krištofa v Hudo jamo ali v Šmarjeto po meso.

Turistični proračun izkazuje 23.000 din dohodkov in toliko tudi občinske takse. Ves ta denar je namenjen za okolico Šmarjete — Rimske toplice, dočim so morali v proračun vnešeno postavko 1.000 din za novo planinsko koč na Šmohorju pod pritiskom razmer črtati. Občinski odbor je s svojim razumevanjem zopet mnogo pripomogel k napredku tujskega prometa.

Navzlic lanski obljubi tudi letos kajpada niso imeli ničesar za Sokola, dočim se troši denar za vse mogoče potreščine.

Seja sama je spominjala na vaško gostilno ob sejmskem dnevu. Kričali so vse povprek, glavno besedo pa je imel poslušalec D. M., ki si je poprej priskrbel v sosedni gostilni primerno korajžo. Za njegove predloge pa so vsi strnjeno glasovali.

Hrastnik

h O Gostilničarski pivovarni v Laškem sodi vdova preprostega delavca iz Hrastnika takole: »Pivovarna je slovenska in taka mora ostati! Iz Celja sem dobila ta teden že drugič pismo nekega gospoda. V prvem pismu mi je ponujal za mojih 5 delnic 2.500 din. Seveda mu na ta dopis nisem odgovorila, četudi potrebujem denar, ker vem, da je dolžnost vsakega poštenega delničarja, da pomaga z vsemi močmi, da nam tuje ne krajejo našega domačega podjetja. Drugo pismo sem pa vrgla neodprto tja, kamor spada. Denar, ki sem ga vložila v delnice, je sad mojega in mojega pokojnega moža varčevanja in ponosna sem, da sem s svojim skromnim močmi pripomogla k ustanovitvi slovenskega podjetja. Mi Slovenci se ne smemo bratiti in mešati z Zidi, če hočemo samim sebi dobro.« — Te lepe besede poštene slovenske žene naj si zapomnijo vsi oni, ki se prodajajo sedaj za Judeževe groše.

h Društvo rudniških nameščencev je imelo v soboto 21. t. m. v svojem lokalu občni zbor. Poleg običajnih poročil funkcionarjev so udeleženci obravnavali tudi razne tekoče zadeve, ki se tičejo društva. Sprejeta je bila soglasno resolucija, da smatrajo rudniški nameščenci uvedbo novih poselskih knjižic za nepotrebno in najenergičnejše protestirajo proti njihovi visoki ceni, ker smatrajo, da lahko dobijo za ceno 30 din že obsežne in v platno vezane knjige. Za predsednika društva je bil izvoljen Ivan Farčnik.

Radeče

r V zadnjem hipu preprečena smrt treh otrok. Pred dnevi bi se bila na Vrhovem pri Radečah skoraj zgodila velika nesreča, ki bi bila terjala življenje treh otrok. Posestnik Rudolf Magdalenc na Vrhovem je šel z ženo in starejšim sinom zvečer v Radeče. Dva mladoletna sinova je pustila doma. K njima je prišel še mlajši bratranec Karel Klembas. Otroci so nekaj časa bedeli in se pogovarjali, slednjič pa so zaspali, ne da bi bili ugasnili petrolejko. Iz neznanega vzroka se je petrolej v svetilki vnel. Po sobi, v kateri so spali otroci, se je začel širiti dušljiv petrolejski plin, ki je zbudil speče otroke. Toda otroci so bili že tako omamljeni, da si niso več mogli sami pomagati. K sreči se je vrnil v zadnjem trenutku g. Magdalenc domov. Že od daleč mu je udaril v nos dušljiv smrad. Obšla ga je zla slutnja. Skočil je v sobo ter hitro na stečaj odprl okna in pogasil goreči petrolej. Bil pa je že skrajni čas, ker so se otroci že dušili. Po hišni opravi se je nabralo do 4 milimetre na debelo saj, s katerimi je imela gospodinja drugi dan mnogo posla. Starši, bodite previdni, ko odhajate z doma!

r V Nemčijo pojde osem Vrhovčanov, dva pa z Brunške gore. Kakor znano, potrebuje Nemčija večje število poljskih in industrijskih delavcev. Že lani je bilo zaposlenih v Nemčiji precej Slovencev, zlasti Prekmurcev, ki so se jeseni vrnili na svoje domove. S težkim delom in menda tudi z odtegljaji od ust so si prihranili po nekaj tisočakov, ki so jih prinesli domov svojim družinam. Enako hrepenenje se je zbudilo v nekaterih Radečanih. Kakor čujemo se je zaenkrat priglasilo 8 Vrhovčanov in dva z Brunške gore, ki bodo v najkrajšem času odpotovali v Nemčijo. K temu pripominjamo, da je življenje naših izseljencev v Nemčiji težko. Ob slabi hrani morajo delati od zore do mraka in ne uživajo zaščite. Povojno izseljevanje je prineslo že marsikateremu Slovincu težko razočaranje. Upamo, da tega ne bodo doživeli tudi omenjeni domačini.

Krško

k Transmisija ga je zgrabila. Te dni so pričeli delati v parni žagi g. Antona Petriča v Leskovcu pri Krškem. Tu je imel opravka pri transmisiji posestnikov sin Franc Marolt. Po neprevidnosti se je preveč približal transmisiji. Transmisija ga je zgrabila in mu odtrgala nogo, nato pa treščila Marolta ob strop in tla. Tovariši so priskočili na pomoč, toda stanje ponesrečenega Marolta je bilo brezupno. Lastnik žage je odpeljal Marolta s svojim avtomobilom v krško bolnico, kjer pa je ponesrečenec kmalu izdihnil. Bodi mu ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

Podčetrtek Javna razsvetljava

Podčetrtek, 23. januarja.

Kljub številnim časopisnim in ustnim kritikam in prošnjam glede javne razsvetljave našega trga je ostala zadeva do danes na mrtvi točki. Ne vemo, ali je tako zato, ker plačujemo premalo davščin ali ker bi trpela z ureditvijo javne razsvetljave občinska blagajna ali pa morda zato, ker smo tržani preslabi občani. Nikakor ne dvomimo, da znajo odgovorni gospodje dobro računati. Kljub temu pa smo si dovolili napraviti jim naslednji proračun za javno razsvetljava našega trga:

V trgu imamo 2 petroplinski in 5 navadnih petrolejskih svetilk. Če zgori v eni petroplinski svetilki na uro za 75 par petroleja, ga zgori v 6 urah za 4.50 din, dve veliki svetilki porabita torej povprečno v eni noči za 9 din petroleja. Navadne petrolejske svetilke porabijo na uro za 12 par petroleja, 5 svetilk torej v 6 urah za 3.60 din petroleja. Skupna poraba petroleja bi torej znašala povprečno v eni noči samo 12.60 din. Na leto računamo okrog 150 temnih noči, v katerih je razsvetljava potrebna. Če računamo za razsvetljava za eno noč 12.60 din, bi znašali stroški za 150 noči 1.890 din. Izdatki za vžigalice, valjčke in mrežice bi znašali okrog 110 din, tako da bi bilo vseh stroškov okrog 2.000 din. Človeka, ki bi skrbel za razsvetljava, občina itak plačuje in bi v tem pogledu ne bilo posebnih stroškov.

Ne nameravamo posegati v pravice gospodov na občini, pač pa prosimo odnosno zahtevamo to, kar je nujno potrebno. Danes, ko se vse modernizira, se že mnogi kraji ponašajo z elektriko in ima drugod skoraj že vsaka vas petrolejsko razsvetljava, mi pa tavamo v pravecati egiptovski temi. Ob sejmihi in tudi sicer, ko prihajajo k nam tuje, jih ponoči pogosto čujemo, ko se zgražajo nad krivimi in nekrivimi, odgovornimi in neodgovornimi zaradi neprodne teme, po kateri slovi naš sicer lepi Podčetrtek. Dokazano je, da je življenjsko nevarno hoditi ponoči po naši slabi trški cesti. Nedavno je neki gospod, ko se je peljal domov z razsvetljenim kolesom, zadel z vso silo v zid, pa ni bil vinjen, ker mu to tudi služba prepoveduje. Da se za silo izogne nevarnosti, si je neki gospod nabavil močno električno žarometno svetilko, da si poma-

Otvoritev dalmatinske restavracije v Narodnem domu v Celju v soboto 28. t. m.

Točila se bodo vsakovrstna pristna **dalmatinska vina** iz lastnih vinogradov ter domača **štajerska** in **dolenjska vina**.

Domača in primorska kuhinja. — Vsako **sredo** in **petek** direktno dobavljene **sveže morske ribe**.

Za obilen obisk se vljudno priporoča

Z. BLAŽEVIC

Vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem naznanjava, da sva **zopet odprla znano gostilno Marije Sodin poprej Koželj v Bukovžlaku**, ki sva jo prevzela od matere.

V nedeljo **5. februarja** bo **slavna otvoritev**. Točila bova pristna domača vina in postregla z dobrim prigrizkom.

Za obilen obisk se vljudno priporoča. Na svidenje na veselem gričku!

FRANC in JUSTINA KOŽELJ

ga v temi. Mnogi, ki si ne morejo nabaviti takih svetilk, pa bodo še dalje obsojeni na temo in če se bo kdo izmed njih v temi ponesrečil, se bo moral zdraviti na lastne stroške, ker je pri nas le malo ljudi pri bolniški blagajni.

Omenjamo tudi, da je ga. Pasaričeva za božične praznike na svoje stroške namestila in prižgala pred hišo v spodnjem delu trga močno svetilko. Za to dejanje ji izrekamo vse priznanje. Gospodje, ki so obhajali božične praznike drugod, so ob povratku gotovo opazili, kako žalosten in zapuščen je zgornji del trga ponoči.

Ko bodo gospodje na občini sestavljali novi občinski proračun, jih prosimo, da bi se spomnili tudi javne razsvetljave in poskrbeli za zadevni skromni kredit. Več ne zahtevamo, ker so večjih kreditov itak deležni le drugi kraji, ki so menda važnejši. Zares sramotno je, da mora biti naš trg ponoči v popolni temi, kakor bi stalno pričakoval zračnih napadov. Zato odpravite ta nedostatek in uredite javno razsvetljava!

č Naš gospod iz Podčetrčka se je v »Slovenskem gospodarju« zagnal v naš dopis glede prepovedi sankanja in skuša to prepoved na vse načine opravičiti. Na naše ostale kritike pa gospod previdno molči. Zakaj razne očitke ne demantira, je njegova stvar. Morda bi nam ob priliki povedal, kaj je resnice na govoricah, da nas namerava zapustiti?

č O vlovu v lekarno mr. ph. g. A. Iskre v Podčetrtku smo prejeli še naslednje podatke: Vlomilci niso z okna laboratorija odtrgali nikake mreže, marveč so razklenili močno železno ograjo na oknu in zlezli skozi nastalo odprtino v notranjost. V lekarni so napravili mnogo zmešnjave in nereda, odnesli pa so samo malenkosti, tako da znaša celokupna vrednost ukradenih predmetov samo okrog 500 din. Vlomilci se niso zanimali predvsem za strupe. Iz omarice, ki so jo s silo od-

prli, so vzeli nekaj strupov in jih raztrosili po recepturni mizi, a jih niso odnesli. Vzeli so samo nekaj praškov v papirnatih kapsulah, prirejenih z majhno količino morfija, dočim je ostala glavna zaloga morfija in drugih mamil ter ostalih zdravil nedotaknjena. Izgleda, da so vlomilci iskali denar, a pri tem niso imeli sreče.

Prazna soba

z uporabo kopalnice ali

stanovanje

obstoječe iz 1 sobe in kuhinje, po možnosti s kopalnico, se išče. Naslov v upravi lista.

Zobotehniškega praktikanta IŠČEM PISMENE PONUDBE POD »STROGO« NA UPRAVO LISTA.

Skoraj nov krojaški

šivalni stroji

zelo poceni naprodaj. Tudi na obroke. R. Perdan, mehanik, Celje, Mariborska 11

„Tesla“ žarnice

svetijo čisto, so trpežne, porabijo malo toka in so poceni! Dobijo se pri tvrdki **Karol Loibner, Celje**, Kralja Petra cesta 17. »Pri zvoncu«. Telefon št. 120.

JABOLKA

štajerska, zimska, najokusnejše plemenite fine vrste, kakor kanadke, citronke, kosmače itd. kg po 5 in 6 din, vreče okrog 50 kg brutto za neto franko postaja kupca proti 1/3 predujama, ostanek po povzetju razpošilja: **Eksport „Jabolka“ Maribor**, Pobrežje, Gosposvetska 56.

Dobro uvedena zavarovalnica išče zanesljivega, dobro vpeljanega

akviziterja

za mesto Celje in bližnjo okolico. Pismene ponudbe naj se pošljejo na upravo lista pod »Štev. 29«.

Dvosobno stanovanje

s pritliklinami, parketirano išče stranka brez otrok. Ponudbe na upravo lista pod značko »Centrum mesta«.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4 Telefon 245

kleparstvo, vodovodne instalacije
sirelovodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne
vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE

SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d.d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ